Sisukord

Hankijad ... 3
1. Hankijate register ... 3
2. Hankija kaart ... 3
1.1. Üldinfo ... 4
1.1.1 Hankija aadress pangas ... 7
1.2. Pangakontod ... 9
1.2.1. Väljad ... 9
1.2.1. Kasutamine ... 10
1.3. Automaatika ... 10
1.3.1. Seadistamine ... 11
1.3.2. Toimimine ... 12
1.3.3. Erinevaid näiteid ... 16
1.3.4. Näide: Finantsretsepti kasutamine ... 22
1.3.5. Näide: Ostuarve sidumine kasutajaga/personaliga ... 23
1.3.6. Masseksport/-import ... 25
Automaatika korduma kippuvad küsimused ... 27
1. Miks asetub ostuarve reale konto kirjeldus mitte reegli sisu? ... 27
2. Miks asetub ostuarve reale vale reegli sisu? ... 28
3. Kuidas saaksin kõik sama kauba/teenuse ostud ostuarvel ühele reale? Näiteks kütusekaardi ostud. ... 29
4. Kuidas saaksin erinevad kauba/teenuse ostud reegliga ühele reale koondada? ... 29
5. Miks ei asetu töötaja objektid ostuarve reale, kui reeglil on valitud "Kuulub personali"? ... 30
1.4. Transport ... 31
1.5. Hankija IBAN lukustamine ... 33
1. IBAN lukustamine ... 33
2. Ostuarvel automaatne IBAN kontroll ... 35
3.Tasumise dokumendil IBAN lukus ... 36

Hankijad

Hankija on Directo mõistes kauba või teenuse tarnija. Hankijatega seotakse näiteks ostuarved, laosissetulekud ja paljud muud Directo dokumendid või kaardid.

Hankijate register on lahus Klientide registrist.

1. Hankijate register

Hankijate register asub `Ost → DOKUMENDID → **Hankijad**`.

Klikkides sõnal **Hankijad** avaneb hankijate register:

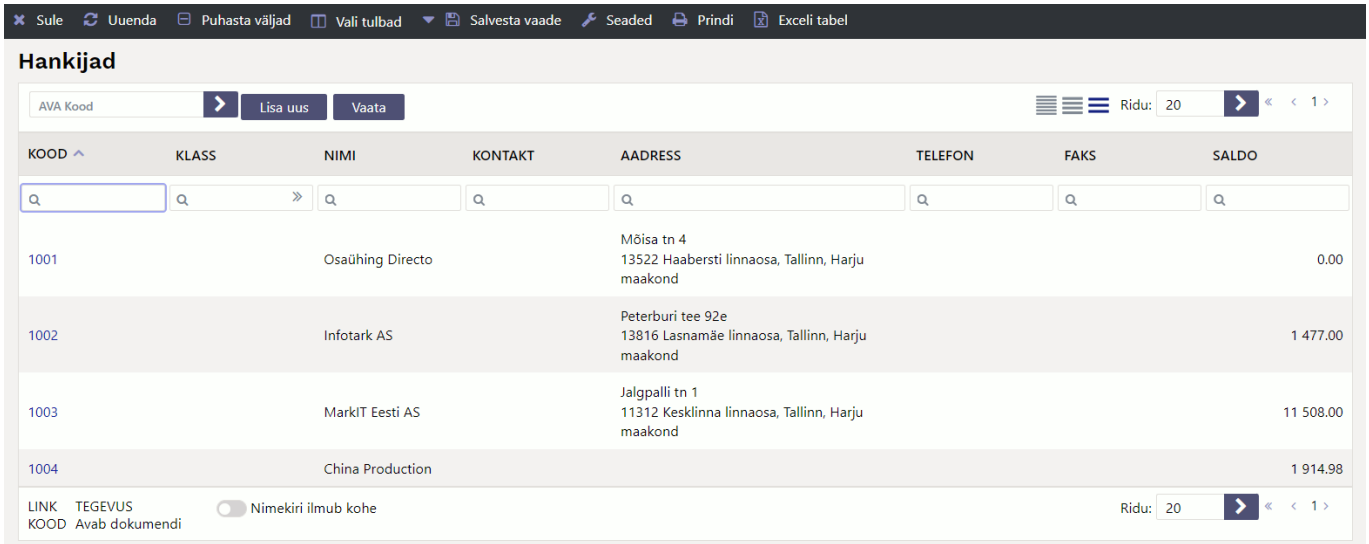

Directo hankijate registris hoitakse hankijate (tarnijate) kontaktandmeid ning muid hankijatega seotud ja sujuvaks tööks vajalikke atribuute. Samuti lisatakse hankijate registri kaudu uusi hankijaid.

Olemasoleva hankija kaardi avamiseks tuleb registris klikkida hankija koodile ja uue loomiseks tuleb vajutada nuppu

Esimesel juhul avaneb olemasoleva hankija kaart vaatamiseks ning vastava õiguse olemasolul ka muutmiseks (vt. Kasutajaõigused). Teisel juhul avaneb tühi kaart uue hankija andmete sisestamiseks.

2. Hankija kaart

Hankija kaardil hoitakse ühe hankija andmeid ja Directo tööks vajalikke atribuute:

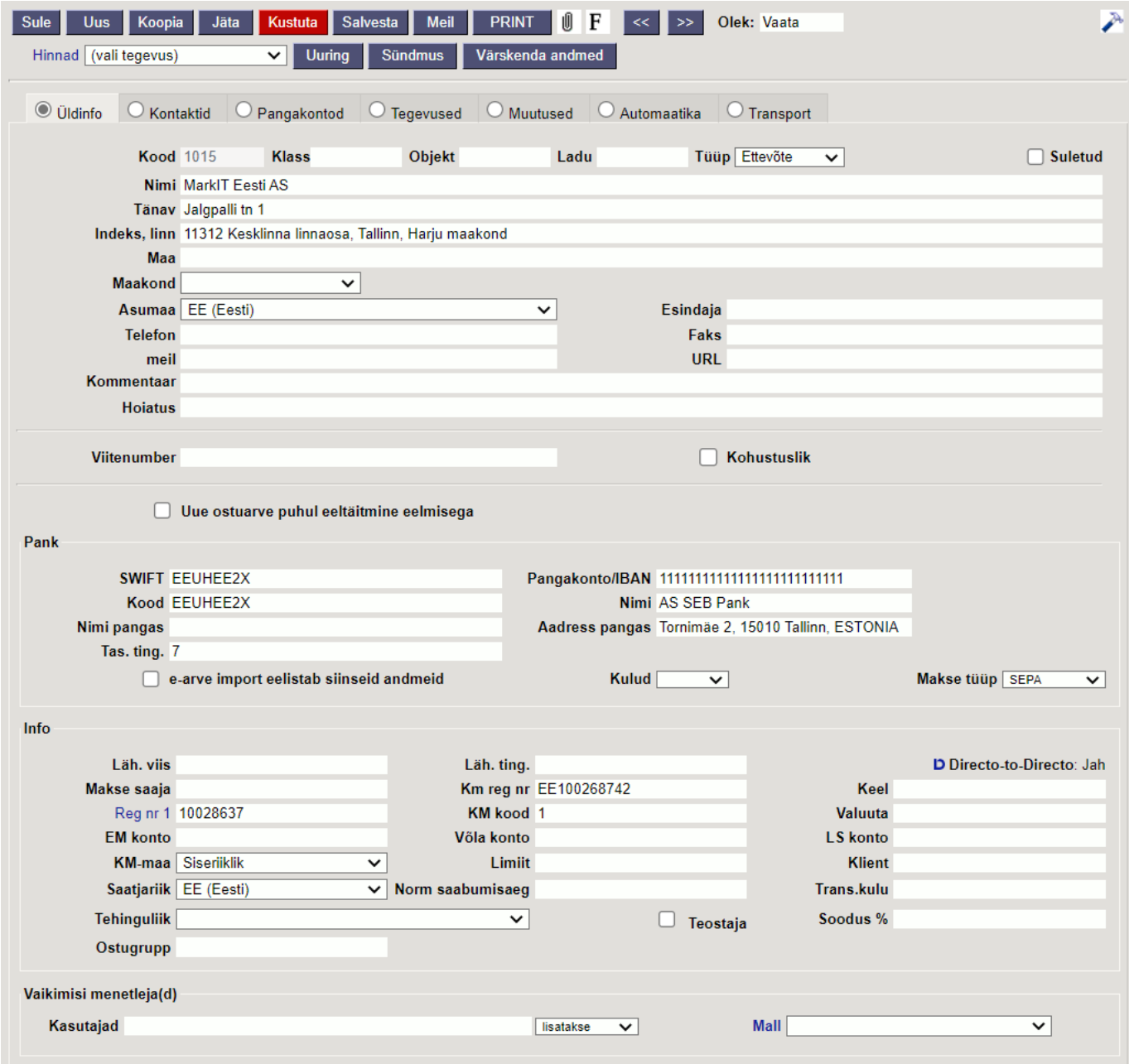

Hankija kaart jaguneb omakorda sakkideks: **Üldinfo, Kontaktid, Pangakontod, Tegevused, Muutused, Automaatika, Transport**

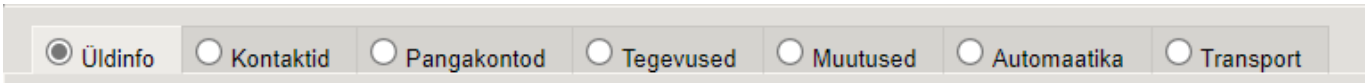

1.1. Üldinfo

Sakis **Üldinfo** hoitakse hankija põhilisi andmeid ja atribuute. Väljade tähendused on järgmised:

- **Kood** - hankija tähis Directo jaoks. Selle võib luua kasutaja sisestades sobiva tähise, mis võib sisaldada nii numbreid kui tähti. Samas, võib koodi luua ka Directo peale hankija kaardi esmast salvestamist, andes järjekorrast järgmise tähise. Süsteemiseadistustes saab määrata, millist numbrivahemikku kasutatakse hankija koodi loomiseks või kasutatakse hankija registrikoodi ka hankija koodina. Kui kasutaja otsustab koodi ise sisestada, siis ei ole soovitav kasutada selles täpitähti, kirjavahemärke ja spetsiifilisi arvuti sümboleid. Directo soovitus on, et koodi loob

programm ise vastavalt administraatori poolt määratud süsteemiseadistustele, sest seda tunnust on vaja ainult seoste loomiseks ning kasutaja seda oma igapäevases töös ei vaja. Koodi muutmise kohta saab lähemalt lugeda siit.
- **Klass** - hankija grupp. Klass tuleb valida klasside registrist, mis avaneb sellelt väljalt topeltklikiga või Ctrl-Entre.
- **Objekt** - hankijaga seotud objekt ehk finantsdimensioon(id). Kasutatakse siis, kui soovitakse, et hankija asetamisel dokumendile asetuks ka kindlad objektid sama dokumendi päisesse.
- **Ladu** - ladu, kuhu soovitakse kaupa tellida. Võimalik topeltklõpsu või Ctrl+Enter'ga valida.
- **Tüüp** - hankija juriidilise keha tüüp. Valikmenüü: **Ettevõte, Eraisik, Riigiasutus**.

Hankija tüübi korrektne valimine on oluline käibemaksu aruande õigeks genereerimiseks.

- **Suletud** - märgend võimaldab hankija sulgeda edasise kasutamise vältimiseks. Seda võimalust kasutatakse näiteks juhul kui hankija on tegevuse lõpetanud. Sellisel juhul ei ole õige hankija kaarti kustutada vaid sulgeda, sest ajaloolised tehingud hankijaga peavad alles jääma. Samas tagab sulgemine, et seda hankijat ei saa enam uutele dokumentidele valida. Aruannetes näidatakse ka suletud hankija andmeid.
- **Nimi** - Hankija nimi
- **Tänav, Indeks ja linn, Maa** - hankija juriidilise või tegevusaadressi väljad.

Kui kasutada hankija kaardi loomisel Äriregistri abi, siis täituvad aadressi väljad automaatselt;

- **Maakond** - täiendab teisi aadressi välju. Valik maakondadest. Maakondade registrit saab täiendada või muuta: `Seadistused → Üldised seadistused → Maakonnad`
- **Asumaa** - täiendab teisi aadressi välju. Valik riikide registrist. Riikide registrit saab täiendada või muuta: `Seadistused → Lao seadistused → Asumaad`;
- **Esindaja** - hankija esmane kontaktisik; Topeltklikk või Ctrl-Enter avab valiku kontaktide registrist.
- **Telefon** - hankija esmane kontakttelefon
- **e-mail** - hankija esmane e-mailiaadress
- **Viitenumber** - hankija arve viitenumber
- **Kohustuslik** - valiku märkimine määrab viitenumbri kohustuslikuks
- **Uue ostuarve täitmine eelmisega** - kui on märgitud, siis uus ostuarve eeltäidetakse hankija eelmise ostuarve andmetega. Näiteks read ja objekt.

Pank

- **SWIFT** - panga swift. Asetub panga asetamisel
- **Pangakonto/IBAN** - hankija pangakonto
- **Kood** - panga kood. Valik pankade registrist
- **Nimi** - panga nimi. Asetub panga asetamisel
- **Nimi pangas** - hankija nimi antud pangas. Teksti input
- **Aadress pangas** - aadressi väli
- **Hankija linn pangas** -
- **Tas. tingimus** - hankija arve tasumistingimus. Saab kirjutada käsitsi või asetada topeltklõpsuga.
- **e-arve import eelistab siinseid andmeid** - kui on märgitud, siis e-arvest dokumendi loomisel võetakse hankija andmed hankija kaardilt, mitte e-arvelt. Näiteks tasumistingimus ja panga info.
- **Kulud** - valikud SEPA, jagatud, meie, nende

- **Makse tüüp** - valikud SEPA, Normal, Urgent, Extra Urgent. Vaikimisi SEPA. Luminor panga tasumiste saatmiseks panka valida Normal, Urgent või Extra Urgent. Hankijale määratud valik tuleb tasumise reale kaasa.
- **Korrespondeeruv pank** - panga kood. Valik pankade registrist

Info

- **Läh. viis** - lähetusviis. Näitab ära, mil viisil tellitud kaup kohale transporditakse. Nt: laev. Võimalik topeltklõpsu või Ctrl+Enter'ga vahetada.
- **Läh. ting.** - lähetustingimus
- **Directo-to-Directo** - näitab, kas hankija kasutab samuti Directot. Kui jah, siis on soovi korral võimalik Directo-to-Directo transpordimooduli kaudu Directode vahel automaatselt dokumente vahetada.
- **Makse saaja** - võimalik asetada makse saaja. Topeltklikk või Ctrl-Enter avab valiku hankijate registrist.
- **Km reg nr** - hankija käibemaksukohuslase number
- **Keel** - topeltklikk või Ctrl-Enter avab valiku keelte registrist.
- **Reg.nr 1** - hankija registrikood.

Hankija registrikoodi täitmine on oluline käibemaksu aruande õigeks genereerimiseks.

Kui registrikoodi väli on täidetud ja hankija kaart salvestatud, siis muutub välja pealkiri hüperlingiks ning selle klikkides võib avaneda mõne krediidiregistri lehekülg antud hankija kohta. Millise teenusepakkuja ning milliste võimalustega, sõltub süsteemiseadistusest `Välise kliendiinfo päringu URL` ja teie lepingust vastava teenuse pakkujaga.

Kui kasutada hankija kaardi loomisel Äriregistri abi, siis täituvad eelnimetatud väljad automaatselt.

- **KM kood** - käibemaksu kood
- **Valuuta** - näitab ära arve valuuta. Topeltklikk või Ctrl-Enter avab valiku valuutade registrist.
- **EM konto** - ettemaksu konto
- **Võla konto** - võimaldab hankijale asetada võlakonto
- **LS konto** - kulukonto
- **KM-maa** - valik rippmenüüst. Määratakse ära, millise km tsooniga on tegemist.Nt: Siseriiklik, EÜ, mitte EÜ jne.
- **Limiit** - limiidi summa
- **Klient** - võimalik asetada klient
- **Saatjariik** - valik rippmenüüst
- **Norm saabumisaeg** -
- **Trans. kulu** - näitab ära transpordi kulu. Seotud ostusoovituse aruandega, Hankija+valik.
- **Tehinguliik** - rippmenüü, millest saab valida sobiva tehinguliigi. Vajalik ekspordi või impordi puhul.
- **Teostaja** - hankija, kes teostab vastavat projekti tegevust
- **Soodus%** - hankijale rakenduv allahindlus. Soodustuse suurus protsentides
- **Ostugrupp** - topelt klikk või Ctrl+enter avab valiku ostugruppidest.
- **Pandiartikkel** - Kui see väli on Ei siis selle hankija ostupakkumisele, ostutellimusele, laosissetulekule pandiartikli ridasid ei lisata. Kui on Jah siis selle hankija ostupakkumisele, ostutellimusele, laosissetulekule lisatakse pandiartikli read. Mõjub sõltumata sellest, kas pant

on laoartikkel või teenus aga laosissetuleku puhul arvestab süsteemiseadistusega 'Sissetulekul võib olla teenusartikleid'. Kui see seadistus on Ei, siis laosissetulekule teenus tüüpi panti ei lisata sõltumata hankija väljast Pandiartikkel. Mõjub ka ostusoovitusest ostutellimuse loomisele.

Vaikimisi menetleja(d)

- **Kasutajad** - avaneb kasutajate register
- **Lisatakse/asendatakse** - valik määrab, kas kasutaja(d)
  - lisatakse menetlejad lisatakse juurde, jättes alles teised automaatselt asetunud menetlejad (kasutaja menetluse seadistuse ja/või objekti menetlusemalli kaudu)
  - asendatakse ehk kõik teised automaatselt asetunud ja käsitsi lisatud menetleja(d) eemaldatakse.

- **Mall** - rippmenüüst valitav menetluse mall, mis antud hankija asetamisel dokumendile peaks rakenduma. Objektiga malle ei kuvata malli valikus.

Hankija põhise menetluse rakendumiseks peab dokumendi menetlus olema eelnevalt seadistatud. Vaata lähemalt dokumentide menetlemise juhendist.

1.1.1 Hankija aadress pangas

Taust

Alates **15. novembrist 2026** muutuvad pankades ISO 20022 maksefailide nõuded:

- Maksefailid genereeritakse formaadis **pain.001.001.09** (senise pain.001.001.03 asemel). Directo teeb selle muudatuse automaatselt - kasutajal ei ole vaja midagi teha.
- Kui maksele lisatakse saaja aadress, peab see vastama **uutele struktuurinõuetele**. Poolikult täidetud aadressiga maksefaili pank vastu ei võta.

Millal on saaja aadress vajalik?

Makse tüüp	Kas aadress on nõutud?
Siseriiklik makse (Eesti-sisene)	Ei — pank aadressiandmeid ei kasuta
SEPA / Euroopa makse (eurodes EMP piires)	Ei — pank aadressiandmeid ei kasuta
EMP-väline makse (välismakse, nt USA, Suurbritannia, Šveits, Araabia Ühendemiraadid)	**Jah — linn ja riik on kohustuslikud**

Directo lisab hankija kaardil täidetud aadressiandmed maksefaili kaasa (riigi ainult koos linnaga — vt allpool) — seetõttu on oluline, et täidetud andmed oleksid alati korrektsed, ka Eesti ja Euroopa hankijate puhul.

Aadressi ülesehitus

Maksefailis koosneb aadress kolmest kihist:

- **Riik** - alati kahetäheline riigikood (EE, US, GB). Directos tuleb see hankija kaardi väljalt **Asumaa**.
- **Linn** - ainult linna nimi (nt Pärnu), ilma postiindeksi, maakonna ja sõnata „linn“.
- **Muu aadress** - tänav, maja, postiindeks. See osa on vabatahtlik: kui linn ja riik on täidetud,

läheb makse läbi ka ilma tänavata. Kui muu aadress on hankija kaardil täidetud, lisatakse ka see maksefaili.

Oluline reegel: riik ja linn käivad maksefailis alati paaris. **Directo saadab riigi maksefaili ainult koos linnaga - kui linn on täitmata, jääb ka riik failist välja.** Nii ei saa faili tekkida vigast aadressit, kuid EMP-välise makse puhul tähendab täitmata linn seda, et kohustuslik aadress jääb failist üldse puudu ja pank lükkab makse tagasi.

Kuidas Directos aadressiandmeid sisestada?

1. Tavajuhtum — andmed hankija kaardilt

Maksekorraldusele võetakse aadress hankija kaardi järgmistelt väljadelt:

- **Asumaa** (päises) → **riik**
- **Hankija linn pangas** (Pank-sektsioonis) → **linn**. Väli täidetakse käsitsi — märkige sinna ainult linna nimi. See on vabateksti väli, mitte kontrollitud linnade nimekiri — pank ei valideeri sisu ametliku loendi vastu, vaid ainult tehnilist formaati (nt välja pikkust). Seega isegi kui linnanimi on ebatäpne või kirjapilt erineb ametlikust, võtab pank makse tõenäoliselt vastu ega too seetõttu viga, kuna pangad ise ei pea täpset linnade registrit
- **Tänav** (päises) → **muu aadress** (vabatahtlik)

Eesti ja Euroopa hankijate puhul ei pea kasutaja midagi täiendavat tegema. EMP-väliste hankijate puhul kontrollige enne makse tegemist üle:

1. **Asumaa** on täidetud ja õige.
2. **Hankija linn pangas** on täidetud ja sisaldab ainult linna nime — ilma postiindeksi ja maakonnata. Näiteks `Pärnu`, mitte `80032 Pärnu linn, Pärnu maakond`.

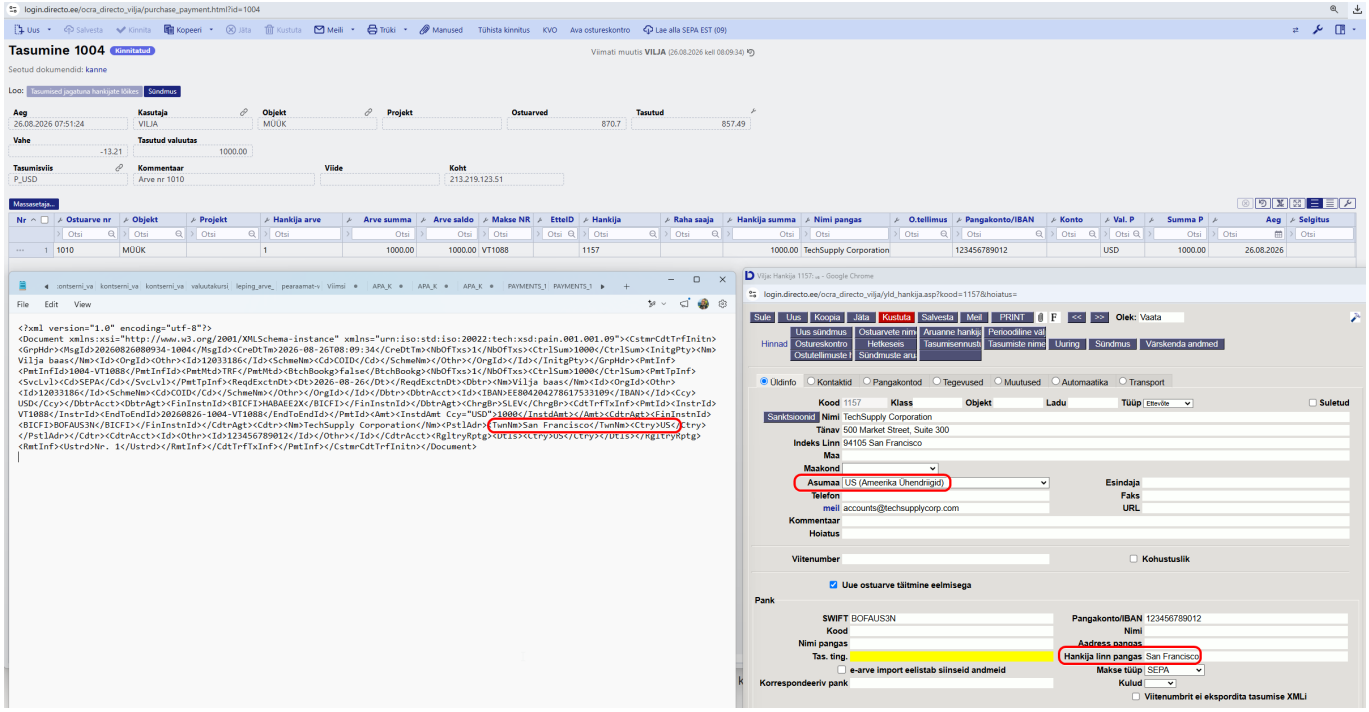

2. Erandjuhtum — maksele peab minema teine aadress

Kui maksekorraldusele peab minema hankija kaardi päises olevast **erinev** aadress, kasutage Pank-

sektsiooni välja **Hankija aadress pangas**:

- Väli on vaikimisi tühi ja täidetakse ainult käsitsi.
- Väljale märkige ainult tänav ja maja (nt `Voorimehe tn 1`). Linn märkige väljale **Hankija linn pangas** ja riiki väljale **Asumaa** — mitte sellele väljale.

Saaja panga aadress

Panga aadressi maksefaili ei lisata — ei saaja panga ega tasuja panga kohta. Pangad tuvastatakse maksefailis SWIFT/BIC-koodi järgi ja sellest piisab. Kontrollige, et välismaksete hankijatel oleks hankija kaardi Pank-sektsioonis **SWIFT** väli täidetud.

Kui saaja pangal puudub SWIFT/BIC kood (harv erand — mõnes riigis, nt USA-s, tuvastatakse osa panku riigisisese kliiringkoodiga), siis maksefailis ei ole panga tuvastamiseks vajalikke andmeid ja pank lükkab sellise makse tagasi. Directo faili genereerimist ei takista — viga selgub alles pangas. Sellisel juhul vormistage makse käsitsi internetipangas, kus saab sisestada panga kliiringkoodi, nime ja aadressi.

Korduma kippuvad küsimused

Kas pean kõigil hankijatel aadressid ära täitma? Ei. Aadressiandmeid vajavad ainult hankijad, kellele tehakse EMP-väliseid makseid. Küll aga peavad juba täidetud andmed olema korrektsed kõigil hankijatel — kuna täidetud aadress läheb maksefaili kaasa, kehtib linna ja riigi paarisreegel ka Eesti ja Euroopa hankijate puhul.

Kas tänava ja postiindeksi puudumine takistab makset? Ei. Kohustuslikud on ainult linn ja riik. Üksikute sihtriikide puhul võib pank siiski nõuda täisaadressi — sel juhul täitke hankija kaardil ka tänava väli.

Mis juhtub, kui riik on täidetud, aga linn mitte? Directo jätab sel juhul riigi maksefailist välja — fail ise jääb korrektseks. Eesti ja Euroopa maksete puhul probleemi ei teki. EMP-välise makse puhul jääb aga kohustuslik aadress failist puudu ja pank lükkab makse tagasi — seetõttu täitke EMP-väliste hankijate kaardil alati nii linn kui ka riik.

1.2. Pangakontod

1.2.1. Väljad

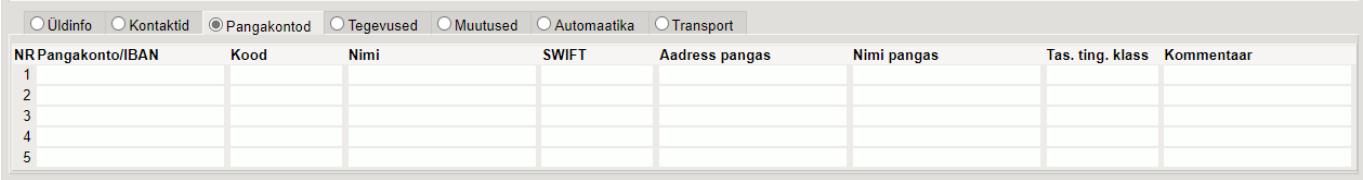

Juhul kui hankijal on mitu pangakontot, on neid võimalik siin sakis hallata.

See osa hankija kaardist asendab vana lahendust, kus erinevad arveldusarved olid defineeritud hankija lisaväljadena, mille kood määrati süsteemi seadistustes.

- **Pangakonto/IBAN** - pangakonto
- **Kood** - panga kood. Valik pankade registrist

- **Nimi** - panga nimi. Asetub panga asetamisel
- **SWIFT** - panga swift. Asetub panga asetamisel
- **Aadress pangas** - aadress pangas
- **Nimi pangas**- hankija nimi antud pangas. Teksti *input*

Eelnimetatud väljad täidavad sama eesmärki ja käituvad samamoodi kui vastavad väljad hankija kaardi esilehel.

- **Tas.ting.klass** - tasumistingimuse klassi-põhiseks filtreerimiseks
- **Kommentaar** - tekstiväli

Pangakontod sakis olevaid pangakontosid saab eraldi massimportida `Tabel→Hankija pangakontod`.

1.2.1. Kasutamine

Pangakontosid saab asetada **Pangakonto/IBAN** väljale ostuarve, ostutellimuse, tasumise ja väljavõtte dokumentidel. Lisaks siin kirjeldatud pangakontodele näidatakse asetajas ka hankija põhilehel olevat kontot ja selle infot. Ostuarvele asetades asetub koos pangakontoga ka vastav **Pangakood**.

Ostuarve ja ostutellimuse dokumendi puhul kasutatakse pangakonto asetamisel täiendava filtrina dokumendile sisestatud tasumistingimuse klassi, mis võimaldab hankija pangakontode valikud veel peenemalt piiritleda.

1.3. Automaatika

Hankija automaatika lehel on kaks tabelit.

- Tabel 1 nimega "Ridade täiendamine (e-arvelt)" on mõeldud **E-arvetele automaatkonteeringute reeglite loomiseks**.
- Tabel 2 nimega "Sisu (PDF-ist)" on mõeldud manuste alt **PDF'ina sissevõetud ostuarvete väljade tuvastamiseks**. PDF arvest andmeväljade tuvastust Directo enam edasi ei arenda, kuna see ei suudaks kunagi jõuda isegi ligilähedaselt samale täpsuse tasemele kui e-arve. Seepärast soovitamegi hakata vastu võtma e-arveid, kus andmeväljade tuvastus on 100% täpne, sest tegemist on standardiseeritud lahendusega. Lisaks on e-arve puhul võimalik luua automaatkonteeringute reeglid, mida PDF arve puhul teha ei saa.

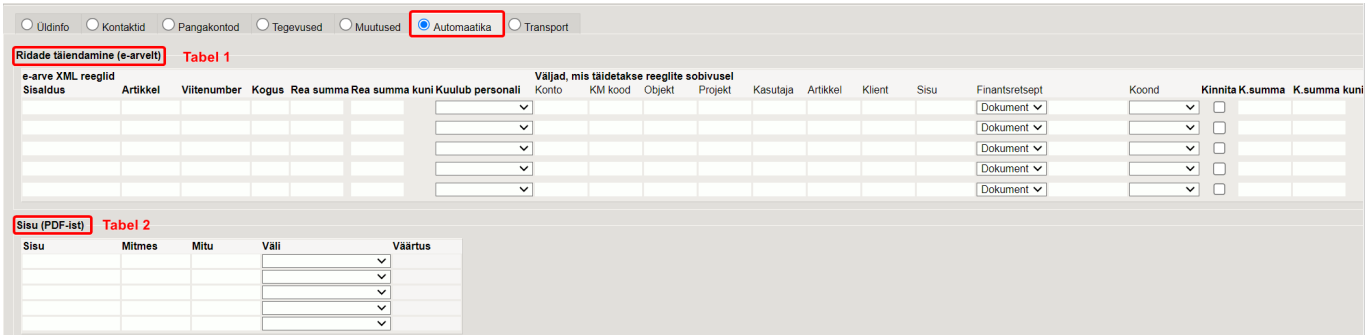

E-arvest hankija automaatika rakendumine
Pärast saabunud **e-arvest** ostuarve moodustamist rakendub automaatselt ostuarve **ridade** täiendamise funktsionaalsus ehk **Hankija automaatika**. Hankija automaatika eesmärk on rikastada e-arvest moodustunud ostuarve ridade infot selliselt, et kasutajal jääks võimalikult vähe tööd arve info täiendamisel ja raamatupidamisdokumendi kõlbulikuks muutmisel. See funktsionaalsus võimaldab ka märkimisväärset aja kokkuhoidu, eriti paljurealist ostuarvete puhul (näiteks mobiiltelefoni arved jne.). **Hankija automaatika** võimaldab seadistada reeglid, mis otsivad e-arve realt mingit kindlat tekstilõiku ja selle tuvastamisel rakendavad reale soovitud konto, objektid, projekti ja kasutaja. Lisaks on võimalus, et koos kindla tekstilõiguga peab kehtima ka mõni seos personaliregistriga tuvastamaks arve reaga seotud isik/töötaja ning sellest lähtuvalt tagada eelnimetatud väljade täitmine.

Kui Directosse saabunud e-arve muudetakse ostuarve kirjeks, siis täidetakse ostuarve väljad piltlikult öeldes sarnaselt, nagu kasutaja teeks seda käsitsi. Näiteks, kui käsitsi asetada ostuarvele hankija, siis asetatakse ostuarve reale ka hankija kaardilt LS konto (kui see on hankija kaardil täidetud) ning käibemaksukood jne. Sama juhtub esmalt ka siis, kui Directo moodustab e-arvest ostuarve. Aga seejuures on oluline, et ostuarve rea Sisu kombineeritakse e-arve rea vastavatest väljadest ehk Sisusse koondatakse palju olulist infot, mis on tekstikujul. Kui see osa on tehtud, siis rakendub **Hankija automaatika**. Hankija automaatika toetub suures osas ostuarve rea väljale Sisu koondunud infost vajaliku otsimisele ning selle järgi tegutsemisele.

1.3.1. Seadistamine

Hankija automaatika seadistatakse hankijakohaselt ehk eraldi igale hankijale, kelle e-arvetele soovitakse (või on mõtet) seda rakendada. Reeglite kirjeldamiseks on abiks avada konkreetse hankija poolt saadetud e-arve XML, et näha, millist infot e-arve sisaldab. E-arve XML-i saab vaadata avades **Dokumentide transpordi** aknast konkreetse kirje ning sealt vajutades nuppu **XML**. Seadistamine toimub vastava hankija kaardi sakis Automaatika:

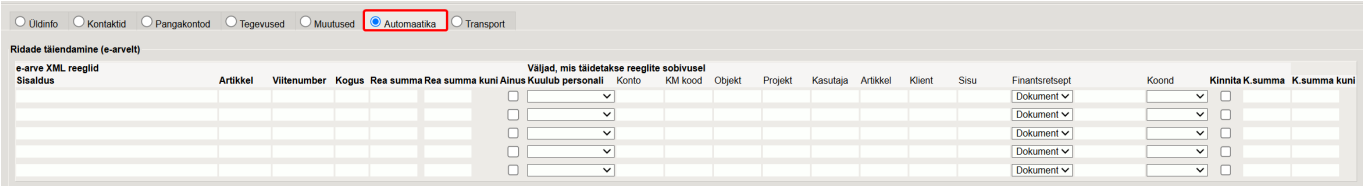

- **Sisaldus** - tekstilõik, mida otsitakse ostuarve rea väljast Sisu (imporditud e-arve realt);
- **Artikkel** - tekstilõik, mida otsitakse e-arvest tuvastatud artiklite koodide seast. Otsitakse sisaldust.
- **Viitenumber** - tekstilõik, mida otsitakse e-arvest tuvastatud viitenumbri seast. Finantsretsepti puhul otsitakse täpset vastet, muul juhul sisaldust.
- **Kogus** - number, mida otsitakse e-arve arverealt. Otsitakse täpset vastet. Kogus oskab ära tunda ka > ja < märgi ehk et kui >5 siis rakendub kui kogus on >5.
- **Rea summa** - number, mida otsitakse e-arve arverealt. Otsitakse täpset vastet.
- **Rea summa kuni** - võimaldab arvelt välja filtreerida summade vahemikku kui on täidetud ka Rea summa.
- **Ainus** - kui antud rida rakendub, siis teised seda üle ei kirjuta.
- **Kuulub personal** - reegli seos personali registriga. Seost saab luua läbi personali kaardi alamregistrite **Dokumendid, Vahendid** ja **Seotud isikud** rea tüüpide kaudu. Rippmenüüsse ilmuvad need ridade tüübid, mis on häälestaud `Seadistused → Personal → Andmete tüübid`. **Andmete tüüpide** kasutamist personali kontekstis vaata vastavast juhendist. Näiteks kui Vahendite alla on loodud tüüp Mobiiltelefon, siis otsitakse ostuarve rea Sisust, kas selles

leidub telefoninumber, mis on mõne isiku personali kaardi saki Vahendid real, mis on tüübiga Mobiiltelefon väljal Kommentaar. Kui leidub, siis selle järgi tuvastatakse isik. Vt. Toimimine.
- **Konto** - reegli tulemusele vastav konto. Ehk see konto rakendatakse reeglile vastavale ostuarve reale. See on reegli esimene eelistus. Kuid see võib jääda ka tühjaks, siis rakendub teistsugune konto leidmise loogika. Vt. Toimimine;
- **KM kood** - reegli tulemusele vastav käibemaksukood.
- **Objekt** - reegli tulemusele vastav objekt. Ehk see objekt rakendatakse reeglile vastavale ostuarve reale. See on reegli esimene eelistus. Kuid see võib jääda ka tühjaks, siis rakendub teistsugune objekti leidmise loogika. Vt. Toimimine;
- **Projekt** - reegli tulemusele vastav projekt. Ehk see projekt rakendatakse reeglile vastavale ostuarve reale. See on reegli esimene eelistus. Kuid see võib jääda ka tühjaks, siis rakendub teistsugune projekti leidmise loogika. Vt. Toimimine;
- **Kasutaja** - reegli tulemusele vastav kasutaja kood. Selle välja kasutamine või muude alternatiivide kasutamine sõltub konkreetsest reeglist. Vt. Toimimine.
- **Artikkel** - reegli tulemusele vastav Directo artiklikood.
- **Klient** - reegli tulemusele vastav kliendikood.
- **Sisu** - reegli tulemusele vastav tekst arve rea sisu lahtris. Kui on täidetud kirjutatakse rea sisu üle täpselt selle tekstiga. Kui on täitmata kirjutatakse arve sisule e-arve rea sisu.
- **Finantsretsept** - reegli tulemusele vastav finantsretsept, mis rakendatakse ostuarve loomisel.
    - Ühele arvereale rakendub korraga üks finantsretsept, kuid arve eri ridadel võivad olla erinevad retseptid.
    - Rippmenüü valikus on Dokument ja Rida, mis määravad selle, kas finantsretsept rakendub tervele arvele (valik: Dokument) või rakendub selle automaatika rea filtritega sobiva(te)le reale/ridadele (valik: Rida)
- **Koond** - rippmenüüga Dokument ja Rida.
    - Valik **Dokument** koondab kogu arve ühele reale.
    - Valik **Rida** koondab konkreetse automaatika filtritele vastavad read.
- **Kinnita** - kui linnuke on peal ja kui kõik arve täitmise reeglid on täidetud, siis kinnituvad arved automaatselt.
- **K.summa ja K.summa kuni** - neid välju vaadatakse, kui Kinnita linnuke on määratud. Aitavad defineerida, millal arve määratakse automaatsele kinnitamisele. Sisuliselt on see nö lubatud hälbe vahemik – ehk arve siis kinnitub vaid siis kui summa jääb märgitud vahemikku. Näiteks võid ühele reale koondada mingid arveread või ka konkreetse rea summa ning arve kinnitub ainult siis kui kõik read, mis lõpptulemuses omavad kinnita linnukest ja K.summade vahemik sobib.

Väljade **Sisaldus, Artikkel, Viitenumber, Kogus, Rea summa, Rea summa kuni ja Kuulub personal** kaudu kehtestatakse reeglid ning **Konto, KM kood, Objekt, Projekt, Kasutaja, Artikkel, Klient, Sisu, Finantsretsept** on need, mis reegli kehtivuse korral rakendatakse.

1.3.2. Toimimine

Hankija automaatika teeb järgmised sammud ja kirjeldatud järjekorras:

1. Esmalt täidetakse need reeglid, mis on seotud Personali kaardi alamregistriga **Dokumendid**.

Ostuarve ridu hakatakse järjest läbi käima ja vaadatakse, kas rea:

- **Sisu** - sisaldab mõne **Dokumendid** tüüpi reegli välja **Sisaldus** sisu. Seejuures Sisaldus võib reeglil tühi olla ja see on nö positiivne vastus ning reegel selle tingimuse järgi sobib ostuarve

reaga;

- **Sisu** sisaldab reegli väljale **Personal** valitud Personali alamregistri **Dokumendid** tüübile vastavat väärtust väljalt **Dok.nr.** kehtivate kirjete hulgast (ostuarve aeg jääb registri Dokumendid vastava kirje alguse ja lõpu vahele või on võrdne)? Täpsemalt, tuvastatakse selle järgi isik, kellega ostuarve antud rida on seotud.

Näiteks e-arvest loodud ostuarve **Sisu** on järgmine: `95 miles; DateTime: 03.01.2018 16:40; Station: Circle K Laagri; Country: EE; Summa: 56.87 Gid:704483382122005476`

Reeglid ja personali kaart toimivad skemaatiliselt järgnevalt:

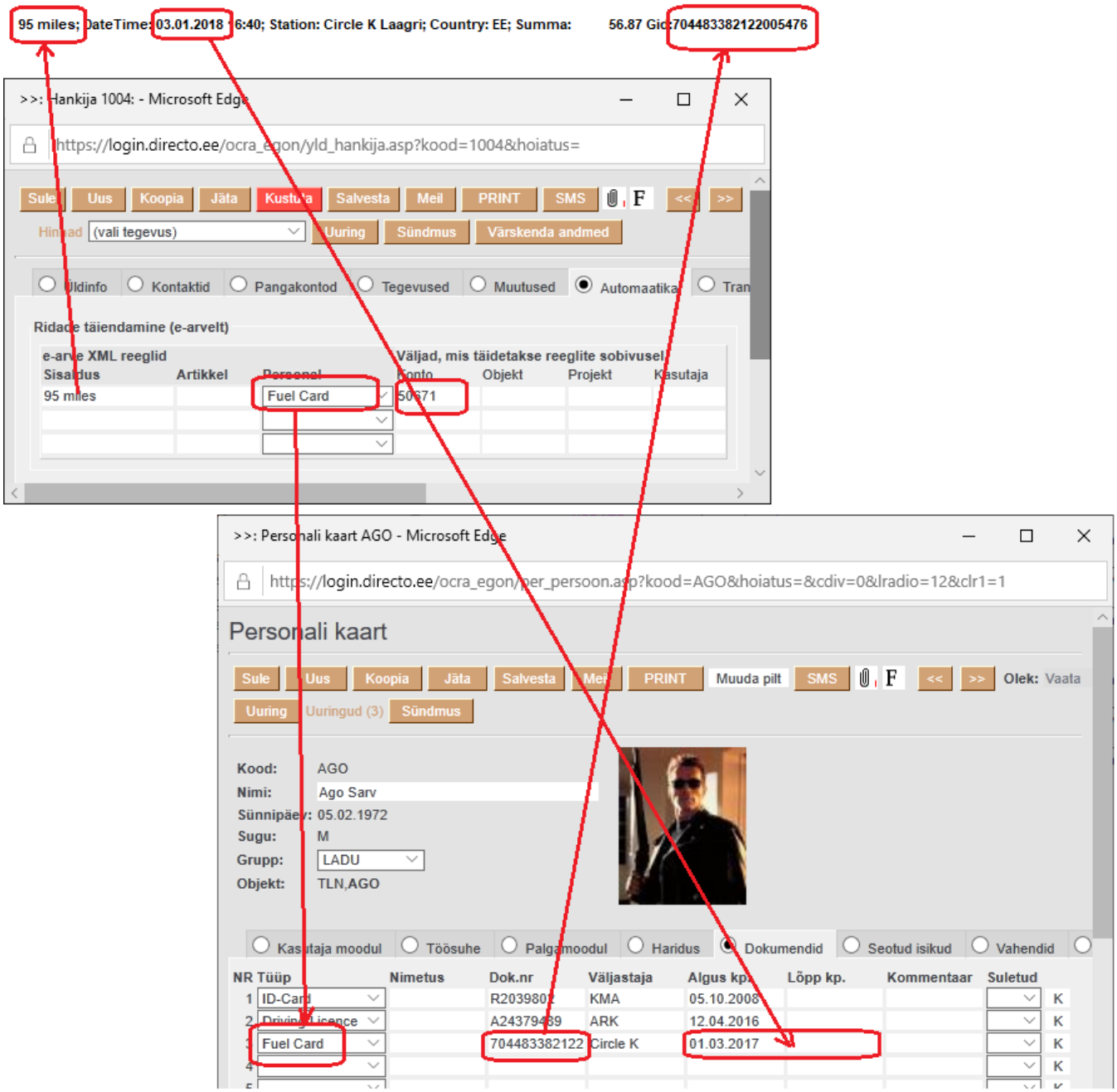

Kui leitakse ostuarve rida, millel kehtivad mõlemad eelnimetatud tingimused ehk **Sisu** sisaldab nii reegli **Sisaldust** kui ka Personali alamregistrist Dokumendid mõnd **Dok.nr**, millel on sama **tüüp** kui Automaatika reeglites antud real näidatud, siis:

- Asendatakse ostuarve rea **Konto** reeglis näidatud kontoga. Kui reeglis ei ole kontot, siis jääb

ostuarve reale see konto, mis seal juba oli;
- Asendatakse ostuarve rea **Objekt** reeglis näidatud objektiga. Kui reeglis ei ole objekti, siis võetakse objekt isikult (personal), kes tuvastati reegli alusel ning lisatakse selle objekti hierarhiad jms. Kui ka tuvastatud isikul ei ole objekti, siis jääb ostuarve reale see objekt, mis seal juba oli;
- Asendatakse ostuarve rea **Projekt** reeglis näidatud projektiga. Kui reeglis ei ole projekti, siis jääb ostuarve reale see projekt, mis seal juba oli;
- Asetatakse ostuarve reale väljale **Kasutaja** isiku, kes tuvastati, Directo kood.

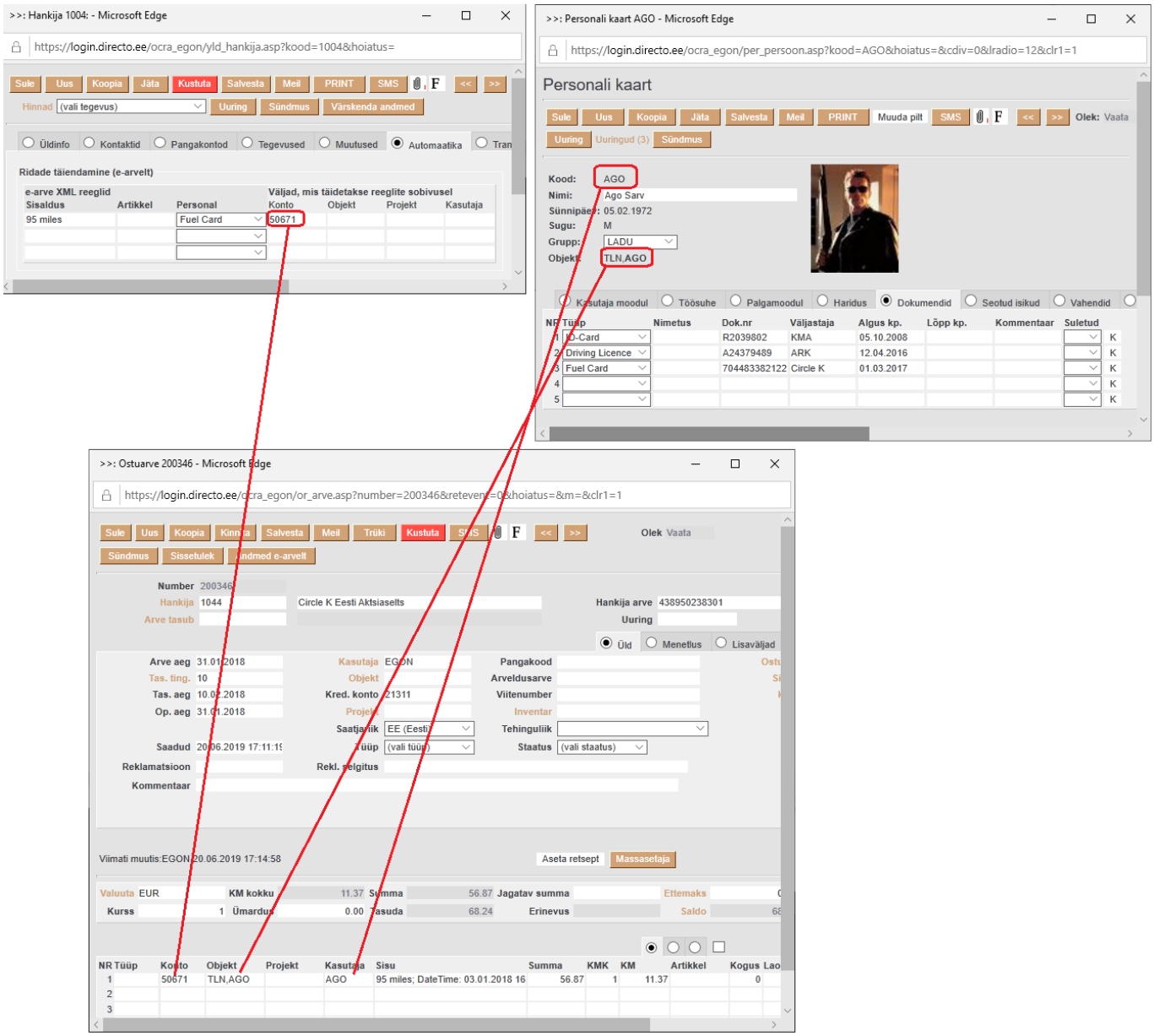

2. Järgmisena täidetakse need reeglid, mis on seotud Personali kaardi alamregistriga **Seotud isikud**.

Ostuarve ridu hakatakse järjest läbi käima ja vaadatakse, kas rea:

- **Sisu** sisaldab mõne **Seotud isikud** tüüpi reegli välja **Sisaldus** sisu? Seejuures Sisaldus võib reeglil tühi olla ja see on nö positiivne vastus ning reegel selle tingimuse järgi sobib ostuarve reaga;
- **Sisu** sisaldab reegli väljale **Personal** valitud Personali alamregistri **Seotud isikud** tüübile vastavat väärtust väljadelt **Nimi** või **Isikukood** kehtivate kirjete hulgast (ostuarve aeg jääb registri Seotud isikud vastava kirje alguse ja lõpu vahele või on võrdne)? Täpsemalt,

tuvastatakse selle järgi isik, kellega ostuarve antud rida on seotud.

Kui leitakse ostuarve rida, mille kehtivad mõlemad eelnimetatud tingimused ehk Sisu sisaldab nii reegli Sisaldust kui ka Personali alamregistrist Seotud isikud mõnd Nime või Isikukoodi, millel on sama tüüp kui Automaatika reeglites antud real näidatud, siis:

- Asendatakse ostuarve rea **Konto** reeglis näidatud kontoga. Kui reeglis ei ole kontot, siis jääb ostuarve reale see konto, mis seal juba oli;
- Asendatakse ostuarve rea **Objekt** reeglis näidatud objektiga. Kui reeglis ei ole objekti, siis võetakse objekt isikult (personal), kes tuvastati reegli alusel ning lisatakse selle objekti hierarhiad jms. Kui ka tuvastatud isikul ei ole objekti, siis jääb ostuarve reale see objekt, mis seal juba oli;
- Asendatakse ostuarve rea **Projekt** reeglis näidatud projektiga. Kui reeglis ei ole projekti, siis jääb ostuarve reale see projekt, mis seal juba oli;
- Asetatakse ostuarve reale väljale **Kasutaja** isiku, kes tuvastati, Directo kood.

3. Järgmisena täidetakse need reeglid, mis on seotud Personali kaardi alamregistriga **Varad**.

Ostuarve ridu hakatakse järjest läbi käima ja vaadatakse, kas rea:

- **Sisu** sisaldab mõne **Varad** tüüpi reegli välja **Sisaldus** sisu? Seejuures Sisaldus võib reeglil tühi olla ja see on nö positiivne vastus ning reegel selle tingimuse järgi sobib ostuarve reaga;
- **Sisu** sisaldab reegli väljale **Personal** valitud Personali alamregistri **Varad** tüübile vastavat väärtust väljalt **Kommentaar** kehtivate kirjete hulgast (ostuarve aeg jääb registri Vahendid vastava kirje alguse ja lõpu vahele või on võrdne)? Kui väli **Kommentaar** vastaval kirjel on tühi, siis vaadatakse, kas sellel real on täidetud väli **Inventar**. Kui on, siis leitakse vastava koodiga inventar ning vaadatakse, kas selle seerianumber (**SN**) leidub ostuarve rea **Sisus**. Täpsemalt, tuvastatakse personali kaardi alamregistri Vahendid järgi või personaliga seotud inventari järgi isik, kellega ostuarve antud rida on seotud.

Kui leitakse ostuarve rida, mille kehtivad mõlemad eelnimetatud tingimused ehk Sisu sisaldab nii reegli Sisaldust kui ka Personali alamregistrist Vahendid mõnd Kommentaari või inventari, millel on sama tüüp kui Automaatika reeglites antud real näidatud, siis:

- Asendatakse ostuarve rea **Konto** reeglis näidatud kontoga. Kui reeglis ei ole kontot, siis jääb ostuarve reale see konto, mis seal juba oli;
- Asendatakse ostuarve rea **Objekt** reeglis näidatud objektiga. Kui reeglis ei ole objekti, siis võetakse objekt isikult (personal), kes tuvastati reegli alusel ning lisatakse selle objekti hierarhiad jms. Kui ka tuvastatud isikul ei ole objekti, siis jääb ostuarve reale see objekt, mis seal juba oli;
- Asendatakse ostuarve rea **Projekt** reeglis näidatud projektiga. Kui reeglis ei ole projekti, siis jääb ostuarve reale see projekt, mis seal juba oli;
- Asetatakse ostuarve reale väljale **Kasutaja** isiku, kes tuvastati, Directo kood.

4. Seejärel täidetakse need reeglid, mis on seotud ainult **sisaldus**, **artikli**, **viitenumbri**, **koguse**, **rea summa** ja **rea summa kuni** sisalduse otsimisega e-arve rea infost. St. reeglid, kus ükski Personali ja Finantsretsepti rida ei ole kasutusel. Ostuarve ridu hakatakse järjest läbi käima ja vaadatakse, kas rea Sisu sisaldab mõne eelnimetatud reegli välja **Sisaldus** sisu? Siinjuures peab reegli väli **Sisaldus** omama mingit otsitavat teksti.

Kui leitakse ostuarve rida, mille kehtib tingimus ehk ostuarve rea Sisu sisaldab reegli Sisaldust, siis:

- Asendatakse ostuarve rea **Konto** reeglis näidatud kontoga. Kui reeglis ei ole kontot, siis jääb

ostuarve reale see konto, mis seal juba oli;
- Asendatakse ostuarve rea **Objekt** reeglis näidatud objektiga. Kui reeglis ei ole objekti, siis jääb ostuarve reale see objekt, mis seal juba oli;
- Asendatakse ostuarve rea **Projekt** reeglis näidatud projektiga. Kui reeglis ei ole projekti, siis jääb ostuarve reale see projekt, mis seal juba oli;
- Asendatakse ostuarve rea **Kasutaja** reeglis näidatud kasutajaga. Kui reeglis ei ole kasutajat, siis jääb ostuarve reale see kasutaja, mis seal juba oli.

Iga järgnev samm EI kirjuta eelnevat tulemust üle, kui vastavat reeglit saab rakendada. Seega on väga oluline teha reeglid mõttestatult ning vältida vastuolulisi reegleid.

Kui luua reeglid, mis kehtivad mingi rea kohta samal hetkel, siis rakendatakse reegleid tabeli järjekorra alusel alustades eespool olevast - kui rida „saab pihta“ mitme reegliga, siis rakendub ainult esimene.

Näide: E-arve real on sõna “BENSIIN 95“

Loome reegli, kus esimesel real on Sisalduseks sõna „BENSIIN 95“ (määrame kontoks 4444) ja teisel real nö üldisema reegli sõna „BENSIIN“ abil (määrame kontoks 5555). Selle tulemusena saavad kõik BENSIIN sisaldusega read kontoks 5555, välja arvatud, kui real sisaldub BENSIIN 95 - see saab kontoks esimesel reeglireal määratud konto 4444.

Kasutades Sisaldus tulbas protsendi märki %, saame otsida „mida iganes“. Tähtis on sellised nn üldised reeglid luua tabeli lõpus, sest vastasel juhul rakenduks need esimesena ja spetsiifilised reeglid „ei jõuaks“ rakenduda. Kui eelneva reeglinäite puhul lisada viimaseks kirjelduse reaks % ja kontoks 3333, siis loodavas ostuarves rakenduks kõigepealt reeglid BENSIIN ja BENSIIN 95 ning edasi kõikidele ülejäänud ridadele (mis ei sisalda BENSIIN ja BENSIIN 95) määrataks kontoks 3333.

1.3.3. Erinevaid näiteid

1.3.3.1. Alati kindlale kontole ja automaatkinnitus

Hankija ostuarved lähevad alati kokkulepitud kontole ja kinnituvad automaatselt. *% märk sisu real tähendab „kõik ülejäänud“*

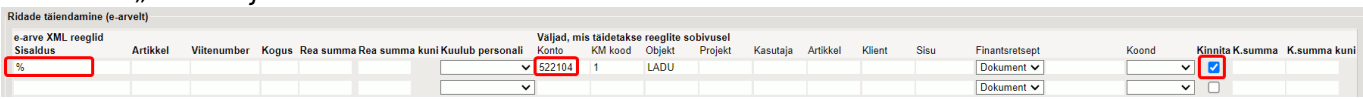

1.3.3.2. Ostuarve kinnitub ainult kindla summaga, muidu ei kinnitu

IT püsiteenuse lepingu alusel saadav ostuarve, lepingusumma 150 eurot kuus. *Ostuarve kinnitub ainult juhul, kui ostuarve rida on täpselt 150 eurot. Kui summa erineb, siis ostuarve luuakse, aga ei kinnitata.*

1.3.3.3. Ostuarve kinnitub juhul, kui summa jääb määratud vahemikku, muidu ei kinnitu

IT lepingu alusel saadav ostuarve, lepingusumma kõigub veidi kuust kuusse. Ostuarve kinnitub ainult juhul, kui ostuarve summa jääb vahemikku 150 - 160 eurot. Kui summa erineb, siis ostuarve luuakse, aga ei kinnitata.

1.3.3.4. Mitmerealine ostuarve, mis sisaldab erinevaid püsiteenuseid ning arve kinnitub, kui need jäävad kindlatesse summadesse, muidu ei kinnitu

„IT täisteenus“ peab olema täpselt 200 eurot ja „Internet“ 300 eurot, muidu arve ei kinnitu.

1.3.3.5. Mitmerealine ostuarve, mis sisaldab erinevaid püsiteenuseid, ning arve kinnitub, kui need jäävad määratud summade vahemikku (nö lubatud hälve), muidu ei kinnitu

„IT täisteenuse“ summa võib jääda vahemikku 200 - 250 eurot ja „Internet“ vahemikku 300 - 350 eurot, muidu arve ei kinnitu.

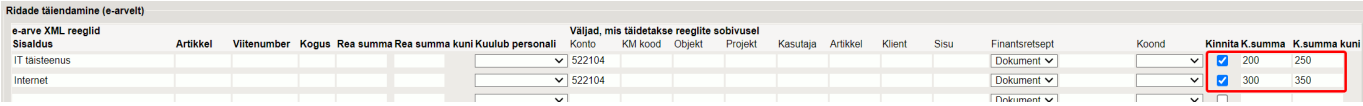

Kui arve summad väljuvad kehtestatud reeglitest, siis arve ei kinnitu ning sisekommentaari veerus näed nendel ridadel, mis põhjustasid arve mitte kinnitumist, kommentaari, mis täies ulatuses on loetav jutumulli abil

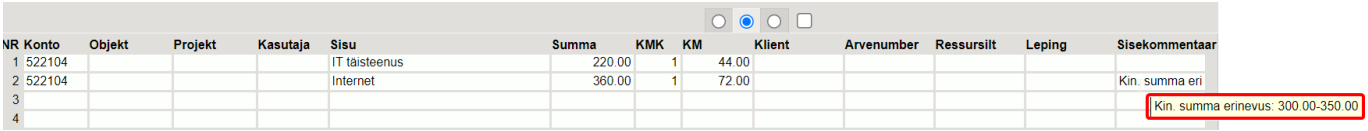

1.3.3.6. Teatud tingimustel automaatselt kinnituv ostuarve

Directo püsiteenuste arve on vaja kinnitada automaatselt, lisateenuste arvet on vaja enne kinnitamist kontrollida. *Märkida automaatikale kõik ostuarvel olevad püsiteenuse artiklid. Lisateenuste artiklite asemel kirjutada % märk ning mitte märkida kinnitamist.* Märkides ära artikli taha ka summa, kinnitub püsiteenuste ostuarve ainult sel juhul, kui artiklile ja sisule vastab täpselt etteantud summa.

1.3.3.7. Ostuarvel palju ridu, soov saada ühherealine ostuarve

Directo püsiteenuste ostuarve kõikide ridade asemel ostuarvele ainult üks rida. *Valida Koond filtrist „Dokument“. Lisateenuste arve lisaridadena.*

Selles näites on ühel real objekt erinev, arvestada tuleks, et koondades kirjutatakse dokumendile esimese rea objekt s.t ei koostata kaherealist ostuarvet.

1.3.3.8. Ostuarve ridade koondamine teatud tingimustel

Ostuarve autoremondifirmalt, kus on alati 10-15 rida ja kõik toimingud on täpselt välja toodud, soovitakse üherealist arvet, kus selgituseks on kirjas „auto remont“ ning et arve automaatselt kinnituks. *Märkida tuleks sisu lahtrisse „auto remont“, Koonda filtrist valida „Dokument“ ning panna linnuke „Kinnita“.*

1.3.3.9. Mitmerealine arve, kus osade ridade puhul kasutatakse summade järgi filtreerimist

Mitmerealine arve, kus püsiteenused (IT täisteenus ja Internet) konteeritakse eraldi ridadena, aga pisemate summade read (märgistada %'ga), kui need jäävad vahemikku 1-20 eurot, koondatakse kontole sisuga „Pisiteenused“ ning arve kinnitub. Kui arvel on lisaks veel summasid, mis väljuvad nendest reeglitest, siis arve ei kinnitu.

Hankija automaatika:

Näidisarve read:

Kood	Nimetus	Kogus	Ühik	Hind	Summa	KM%
123421	IT täisteenus	1		100.00	100.00	20
123421	Internet	1		200.00	200.00	20
123421	Teenus nr 2	1		20.00	20.00	20
123421	Väljakutse 273	1		15.00	15.00	20
123421	Lisateenus (ööväline väljakutse)	1		300.00	300.00	20

Kanne on selline, aga arve ei kinnitu, sest viimasel real olev „Lisateenus (ööväline väljakutse)“ summas 300 eurot väljub reeglitega kehtestatud piiridest.

NR	Konto	Objekt	Projekt	Kasutaja	Sisu	Summa	KMK	KM	Artikkel	Kogus	LaoID
1	522104				IT täisteenus	100.00	1	20.00		1	
2	522104				Internet	200.00	1	40.00		1	
3	562901				Pisiteenused	35.00	1	7.00		2	
4					Lisateenus (ööväline väljakutse)	300.00	1	60.00		1	
5											
6					See rida väljub kehtestatud reeglitest						

1.3.3.10. Kuidas saan liisinguarveid automaatikasse lisada

Liisingufirma saadab selliseid e-arveid, kus igale kliendile on sama viitenumber ja rea seletus arvetel. Sõidukeid saaks automaatika abil tuvastada vaid lepingu numbri välja abil.

1. Kirjuta Sisaldus väljale eraldi reale „Intress“ ja „Osamakse“ ning täida Väljad, mis täidetakse reeglite sobivusel kõikidel liisinglepingu ostuarvetel
2. Kirjuta eraldi reale väljale Sisaldus liisinglepingu number ja täida real väljad, mida täidetakse reeglite sobivusel erinevalt

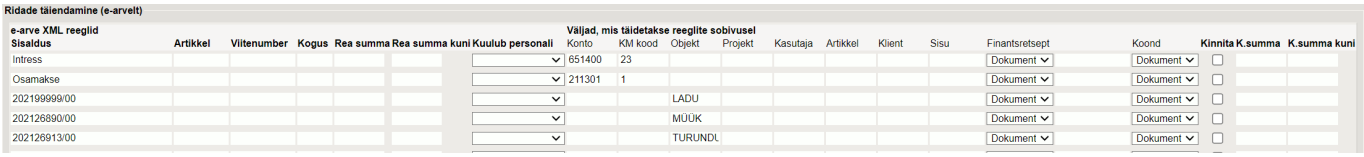

Ridade täiendamine (e-arvelt)

e-arve XML reeglid							Väljad, mis täidetakse reeglite sobivusel													
Sisaldus	Artikkel	Viitenumber	Kogus	Rea summa	Rea summa kuni	Kuulub personali	Konto	KM kood	Objekt	Projekt	Kasutaja	Artikkel	Klient	Sisu	Finantsretsept	Koond	Kinnita	K.summa	K.summa kuni
Intress							651400	23							Dokument	Dokument			
Osamakse							211301	1							Dokument	Dokument			
202199999/00									LADU						Dokument	Dokument			
202126890/00									MÜÜK						Dokument	Dokument			
202126913/00									TURUNDL						Dokument	Dokument			

1.3.3.11. Arve, kus osad read on vaja koondada ja osad näidata rida-realt ning kinnitada

Mitmerealine arve, kus on korrektseks konteerimiseks ja automaatseks kinnitamiseks vaja kirjeldada **keerulisem automaatika**:

- osad read on vaja koondada ja konteerida finantsretsepti alusel
- osad read on vaja konteerida rida-realt
- osad read on vaja siduda personali dokumentidega (nt kütusekaardid)
- osad read on vaja siduda personali varadega (nt liisitud autod)
- osad read on vaja koondada vastaval summadele või summade vahemikule
- ostuarve kinnitamiseks on vajalik lubatud summa vahemik (ehk nö lubatud hälve)

Näidisarve:

Maksja: **Directo OÜ**
Mõisa tn 4
13522 Haabersti linnaosa, Tallinn, Harju maakond
KMKR: EE100615311

Arve **100400**
Kuupäev: 12.10.2023
Tasumistingimus: 7 pv neto
Tasumistähtaeg: 19.10.2023
Viivis: 0%

Kommentaar: HANKIJA AUTOMAATIKA TESTIMISEKS

Kood	Nimetus	Kogus	Ühik	Hind	Summa	KM%
123421	Internet_Jüri tn	1		10.00	10.00	20
123421	Internet_Türi tn	1		20.00	20.00	20
123421	Mobiil_Kati Karu	1		30.00	30.00	20
123421	Mobiil_Jänku Juta	1		50.00	50.00	20
123421	Pilveserver 1	1		60.00	60.00	20
123421	Pilveserver 2	1		70.00	70.00	20
PÜKSID	95 miles; DateTime: 03.01.2018 16:40; Station: Circle K Laagri; Country: EE; Summa: 56.87 Gid:704483382122005476	1		85.60	85.60	20
PÜKSID	95 miles; DateTime: 03.01.2018 16:40; Station: Circle K Laagri; Country: EE; Summa: 56.87 Gid:704483382122008549	1		57.00	57.00	20
TEENUS_TAVALINE	Väljakutse nr 72	1		5.00	5.00	20
TEENUS_TAVALINE	Teenus 12/1	1		25.00	25.00	20
123421	Leping 2023999	1		125.00	125.00	20
123421	Osamakse, leping 2023420/01	1		250.00	250.00	20
123421	Osamakse, leping 2023420/02	1		450.00	450.00	20
KLA	Intress	1		150.00	150.00	0

Koonda need read, kasuta finantsretsepti, kui kokku summa jääb vahemikku 10-20 eurot, siis kinnita

Koonda need read ja kui kokku summa jääb vahemikku 80-120 eurot, siis kinnita

Näita rida-realt, kui summa jääb vahemikku 50-70 eurot, siis kinnita

Näita rida-realt, kui summa jääb vahemikku 70-80 eurot, siis kinnita

Seo personali kütusekaardi numbriga

Pisiteenused - olenemata sisust kui need on vahemikus 1-30 eurot, ning kokku jäävad vahemikku 1-40, siis kinnita

Seo personali varadega ja kui jäävad lubatud vahemikku, siis kinnita

Arve koostas: Vilja Tuisk
E-mail: vilja.tuisk@directo.ee

KM%	Neto	KM	Kokku
20%	1 237.60	247.52	1 485.12
0%	150.00	0.00	150.00
	1 387.60	**247.52**	**1 635.12**
		Tasuda (EUR):	**1 635.12**

Kuidas kirjeldada sellise arve konteerimiseks hankija automaatika:

Ridade täiendamine (e-arvelt)

e-arve XML reeglid Sisaldus	Artikkel	Viitenumber	Kogus	Rea summa	Rea summa kuni	Kuulub personali	Konto	KM kood	Objekt	Projekt	Kasutaja	Artikkel	Klient	Sisu	Finantsretsept		Koond	Kinnita	K.summa	K.summa kuni
							Väljad, mis täidetakse reeglite sobivusel													
Internet							522104			P001					Rida	Internet	Rida	☑	10	20
Pilveserver 1							522104		LADU	P002				Server_1S	Dokument			☑	50	70
Pilveserver 2							522104		MÜÜK	P003				Server_2S	Dokument			☑	70	80
Mobiil							522104		TOITLUST	P002				Mobiil_S	Dokument		Rida	☑	80	120
Intress							651400								Dokument		Rida	☑		
Osamakse						Auto	211301								Dokument			☑	250	450
Osamakse						Auto	211301								Dokument			☑	250	450
95 miles						Fuel Card	523103								Dokument			☑		
Leping						Arvuti	211301								Dokument			☑	125	125
%				1	30		562901							Lisateenuse	Dokument		Rida	☑	1	40
															Dokument			☐		

Kanne:
sisekommentaari veerus näed nendel ridadel, mis põhjustasid arve mitte kinnitumist, kommentaari, mis täies ulatuses on loetav jutumulli abil.

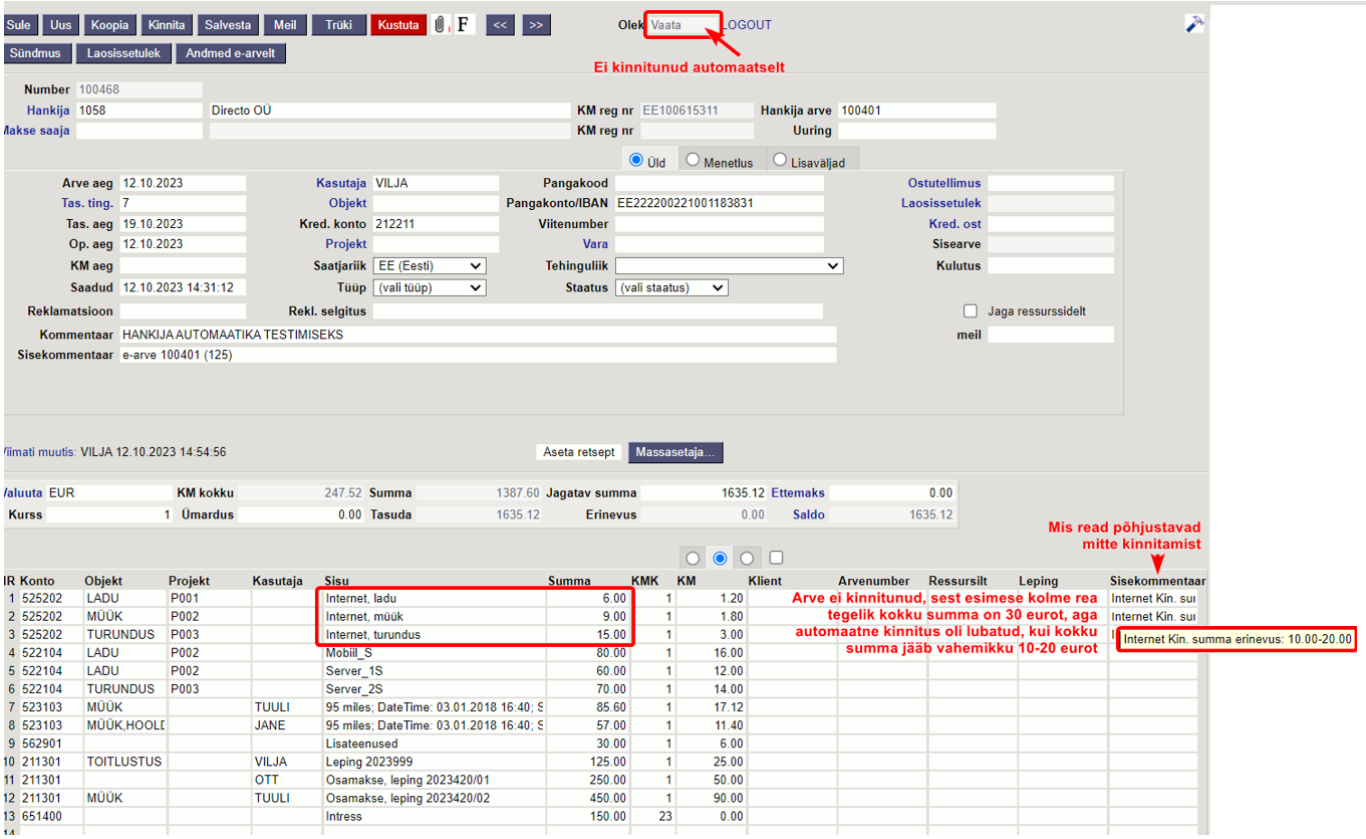

1.3.3.12. Arve read on plokkides, kus igal plokil on vaherida, kus on vastava lepingu viitenumber

Arvel on samad tooted, aga vastavalt lepingu viitenumbrile peavad need konteeruma kindlatele objektidele.

Näidisarve PDF:

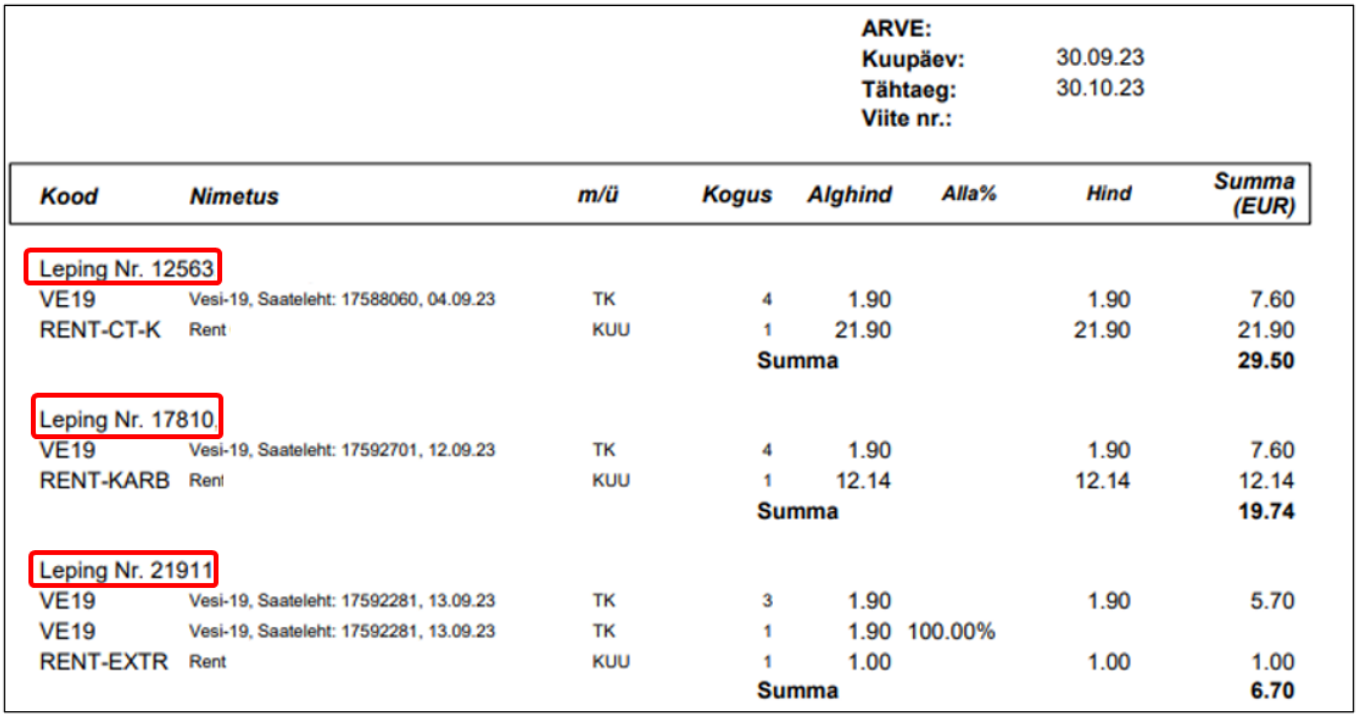

ARVE:
Kuupäev: 30.09.23
Tähtaeg: 30.10.23
Viite nr.:

Kood	Nimetus	m/ü	Kogus	Alghind	Alla%	Hind	Summa (EUR)
Leping Nr. 12563							
VE19	Vesi-19, Saateleht: 17588060, 04.09.23	TK	4	1.90		1.90	7.60
RENT-CT-K	Rent	KUU	1	21.90		21.90	21.90
			Summa				29.50
Leping Nr. 17810							
VE19	Vesi-19, Saateleht: 17592701, 12.09.23	TK	4	1.90		1.90	7.60
RENT-KARB	Rent	KUU	1	12.14		12.14	12.14
			Summa				19.74
Leping Nr. 21911							
VE19	Vesi-19, Saateleht: 17592281, 13.09.23	TK	3	1.90		1.90	5.70
VE19	Vesi-19, Saateleht: 17592281, 13.09.23	TK	1	1.90	100.00%		
RENT-EXTR	Rent	KUU	1	1.00		1.00	1.00
			Summa				6.70

Kuidas kirjeldada sellise arve konteerimiseks hankija automaatika:

Kanne:

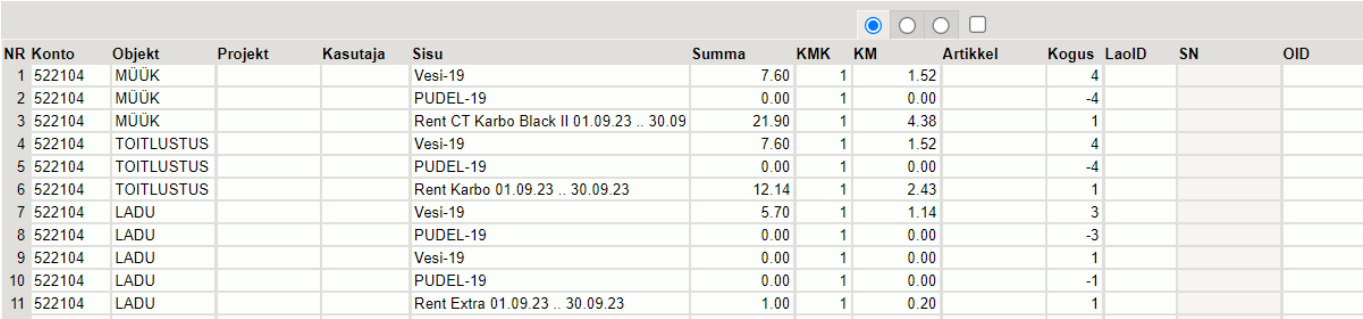

NR	Konto	Objekt	Projekt	Kasutaja	Sisu	Summa	KMK	KM	Artikkel	Kogus	LaoID	SN	OID
1	522104	MÜÜK			Vesi-19	7.60	1	1.52		4			
2	522104	MÜÜK			PUDEL-19	0.00	1	0.00		-4			
3	522104	MÜÜK			Rent CT Karbo Black II 01.09.23 .. 30.09	21.90	1	4.38		1			
4	522104	TOITLUSTUS			Vesi-19	7.60	1	1.52		4			
5	522104	TOITLUSTUS			PUDEL-19	0.00	1	0.00		-4			
6	522104	TOITLUSTUS			Rent Karbo 01.09.23 .. 30.09.23	12.14	1	2.43		1			
7	522104	LADU			Vesi-19	5.70	1	1.14		3			
8	522104	LADU			PUDEL-19	0.00	1	0.00		-3			
9	522104	LADU			Vesi-19	0.00	1	0.00		1			
10	522104	LADU			PUDEL-19	0.00	1	0.00		-1			
11	522104	LADU			Rent Extra 01.09.23 .. 30.09.23	1.00	1	0.20		1			

1.3.3.13 "Ainus" linnukese kasutamine

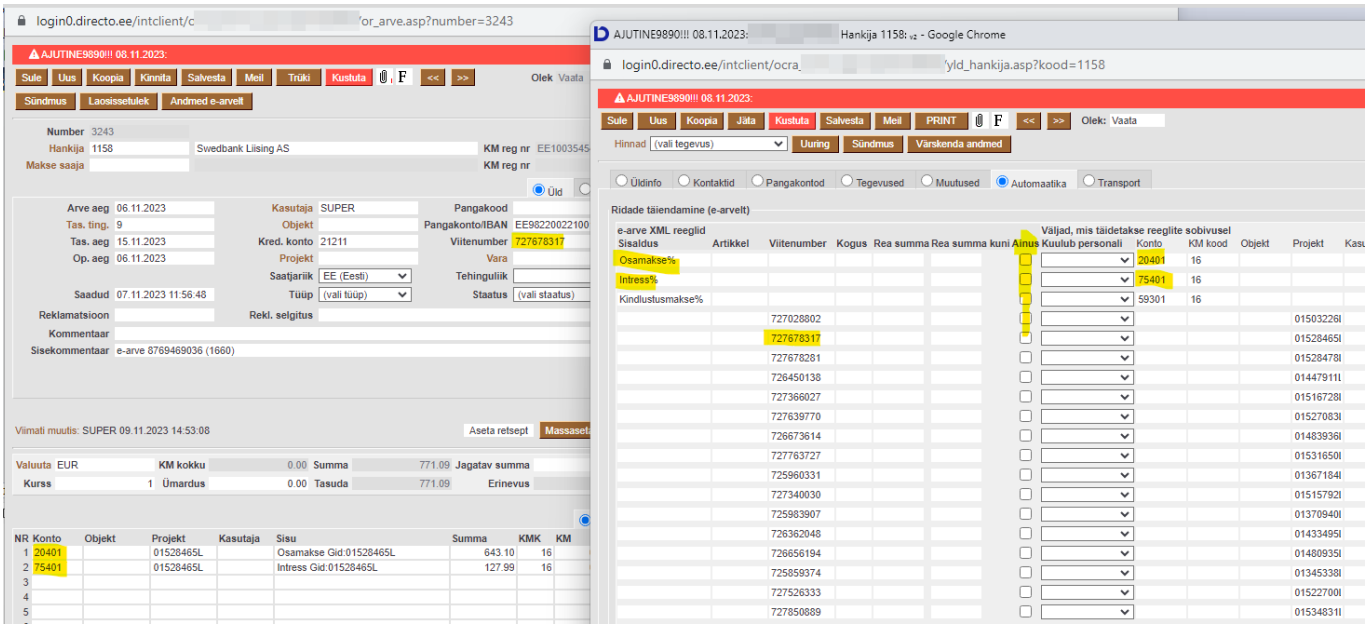

Kui sellele reale panna linnuke, siis see tähendab, et kui antud rea reegel rakendub, ei saa teised reeglid seda üle kirjutada. Ilma „Ainuke“ linnukeseta võib juhtuda, et esmalt täidetakse konto- ja käibemaksukood automaatika reeglitega (2 esimest rida) ning hilisema viitenumbri järgi ei rakendata projekti täitjat.

Konkreetse näite puhul, kui lisada esimesele automaatika reale „Ainuke“ linnuke, siis ostuarve esimesel real projekt ei täituks, kuna konto rida rakendub esimesena ja see on ainus, mida me lubame selle linnukesega.

1.3.4. Näide: Finantsretsepti kasutamine

Finantsretsepti kaasamine hankija automaatika reeglitesse võimaldab veelgi detailsemalt ostuarvete ridu täiendada näiteks kulude jagamisel objektide / projektide proportsioonile. Jagamise proportsioon on tihti erinevate kontode lõikes sama ning luuakse üks retsept, mis võimaldab kontot valida. Vaata, kuidas sellist Finantsretsepti luua. Automaatika reegli kirjeldamisel täida Konto väli sobiva kontoga

ning lisa Finantsretsept. Reegli tabamusel rakendatakse finantsretsept ja sobiv konto võetakse hankija automaatika reeglist.

Hankija automaatika reegel:

Ostuarvel rakendunud automaatika:

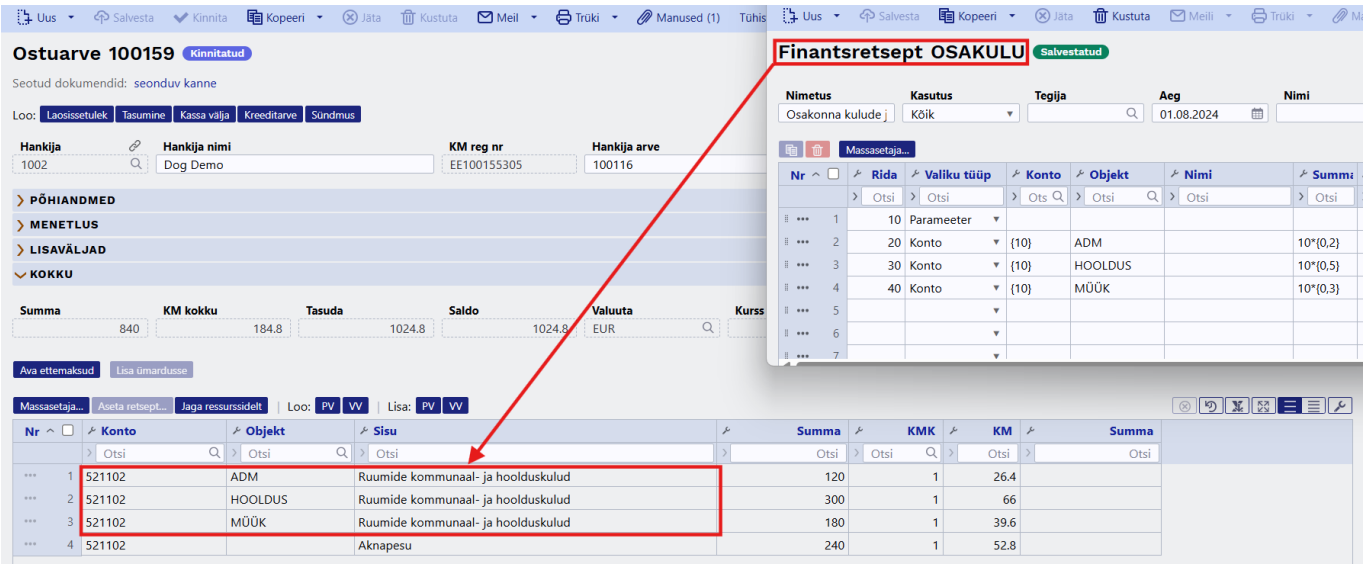

1.3.5. Näide: Ostuarve sidumine kasutajaga/personaliga

Kui ostuarve read tuleb siduda konkreetsete kasutajatega või personaliga, siis saab seda teha kahel viisil – sõltuvalt sellest, kas kõik kulud kantakse **samale kontole või eri kontodele**.

Kõik kulud samale kontole

Kui e-arve ridadele märgitud töötajatega seotud kulud kantakse ostuarvel **ühele ja samale kontole**, saab kasutada töötajakaardil olevat dokumendi numbrit.

- **Töötaja kaardil**, sakis **'Dokumendid'**, sisesta väljale **'Dok.nr'** ostuarvel kasutatav tunnus (nt kütusekaart või mobiilinumber). See number on tavaliselt töötajapõhiselt unikaalne.
- Hankija automaatikas vali reale 'Kuulub personali' alt vastav dokumendi tüüp (nt Kütusekaart või Telefon).

Selle tulemusel seotakse kõik selle dokumendi numbriga kulud automaatselt sama kontoga.

Näide: Telia andmesideteenuste arvel on teenusegrupid seotud mobiilinumbritega. Kui töötaja kaardile on see mobiilinumber märgitud, siis saab hankija automaatika vastavad read siduda konkreetse töötajaga ja konteerida need ühele kontole.

Kindlate kasutajate kulud eri kontole

Kui personaliga seotud kulud tuleb ühe/osade töötajate puhul kanda ostuarvel erinevale kontole, objektile, projektile või märkida käibemaksukood, mis eristub ülejäänud personali kulude loogikast,

siis on võimalik Hankija automaatika tabel täita järgnevalt:

- Lisa üldreeglist eristuvate kontode/kmk/objektidega töötajate reeglid tabeli järjekorras esimeseks
- Kirjuta „Sisaldus“ tulpa ostuarve rea sisu (näiteks teenuse nimetus)
- Seejärel % mark
- Lõpuks konkreetne dokumendi number (nt telefoninumber).
- Vali kontod, objektid, projektid jms käsitsi, mis üldisest reeglist peab erinema
- Vali 'kuulub personali' dokument

Lisa üldised reeglid, mis rakenduvad ülejäänud töötajate kulude ridadele.

Näide: Telia andmesideteenuste arvel on igas mobiilinumbriga seotud teenusegrupis teenuse rida ‘Parkimistasu’. Juta parkimistasud konteeritakse teistest töötajatest erinevale kontole, erineva käibemaksumääraga ja objektile, mis ei ole Juta töötaja objekt.

Kui Juta mobiilinumber on 55112233, siis hankija automaatika reale tuleb kirjutada: **Parkimistasu%55112233** ja lisaks valida, **kuulub personali dokument**, konto, objektid, projekti jms käsitsi, mis üldisest reeglist peab erinema.

Seejärel lisada reegel, mis ülejäänud ostuarve read seoks töötajatega, kelle kulud kantakse ostuarvel ühele ja samale kontole.

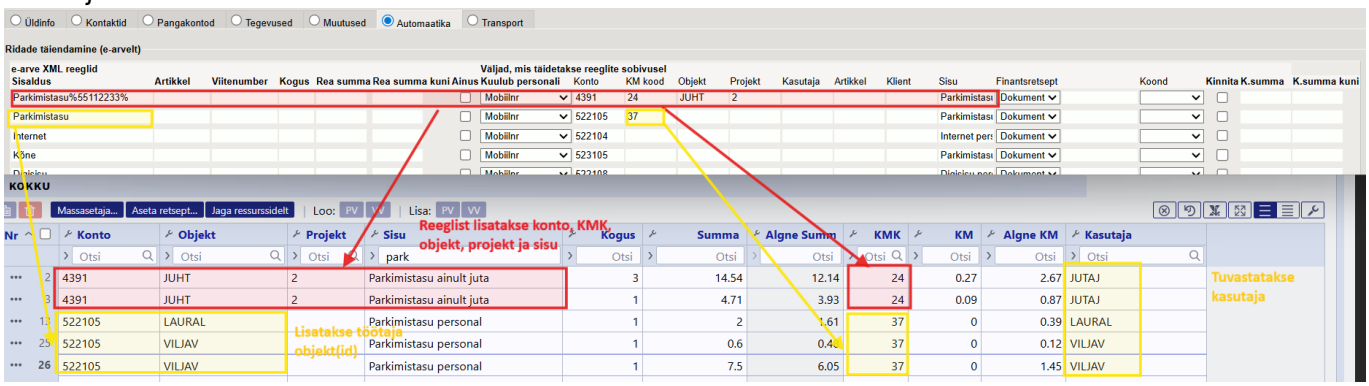

Selliselt tuleb reegleid täita juhul, kui enamus töötajate kulud kantakse ostuarvel ühele ja samale kontole, objektile, või käibemaksumäärale, aga on üksikuid erindeid, kelle puhul peab toimimine erinema.

Kui rea kohta kehtib sama aegselt, mitu reeglit, siis esmalt täidetakse esimesele reeglile vastavad väljad ja järgmised reeglid tulemust üle ei kirjuta, aga järgmisena rakenduvad reeglit täiendavad ostuarve ridu.

Näide. Kütusekaardi kulutused, kasutaja Juta kulud konteeritakse ostuarvel erinevale kontole. KMK, objekt ja rea sisu on jäetud tühjaks. Üldisest reeglist, mis kohaldub kõigi teiste töötajate kulutustele, lisatakse käibemaksukood ja objekt ka Juta kulutuste ridadele - kontot ei muudeta.

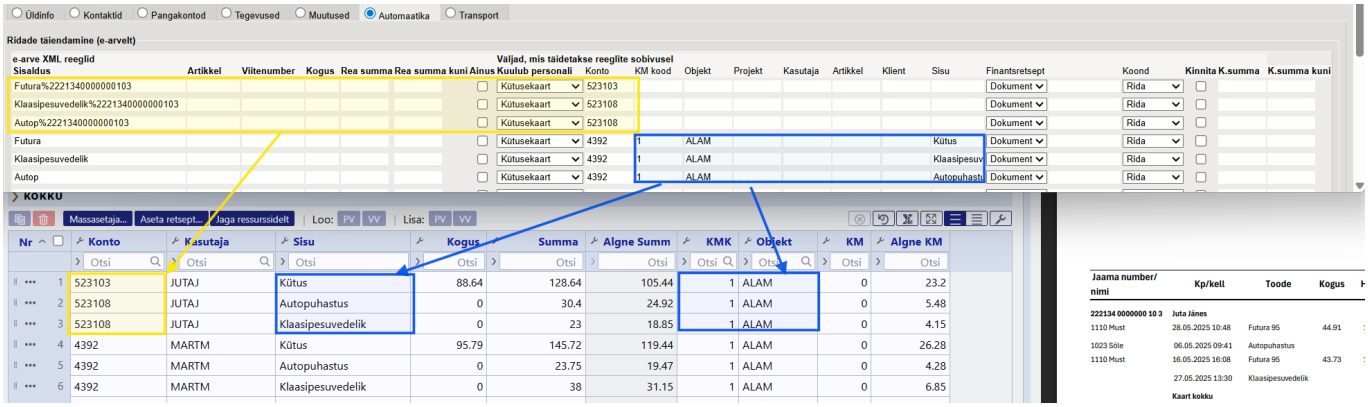

Kõik kulud eri kontodele

Kui personaliga seotud kulud tuleb kanda ostuarvel **erinevatele kontodele** (nt Mari parkimistasud kontole X ja Jüri omad kontole Y), siis 'Kuulub personali' valikut kasutada ei saa.

Selle asemel tuleb hankija automaatika tabelis 'Sisaldus' väljale kirjutada:

- ostuarve rea sisu (näiteks teenuse nimetus),
- seejärel **%** märk
- lõpuks konkreetne dokumendi number (nt telefoninumber).
- seejärel vali kontod, objektid, projektid jms käsitsi.

Näide: Telia andmesideteenuste arvel on igas mobiilinumbriga seotud teenusegrupis teenuse rida ‘Parkimise teenustasu’. Kui Mari mobiilinumber on 5123456, siis hankija automaatika reale tuleb kirjutada: **Parkimise teenustasu%5123456** ja lisaks valid konto, objektid, projekti jms käsitsi.

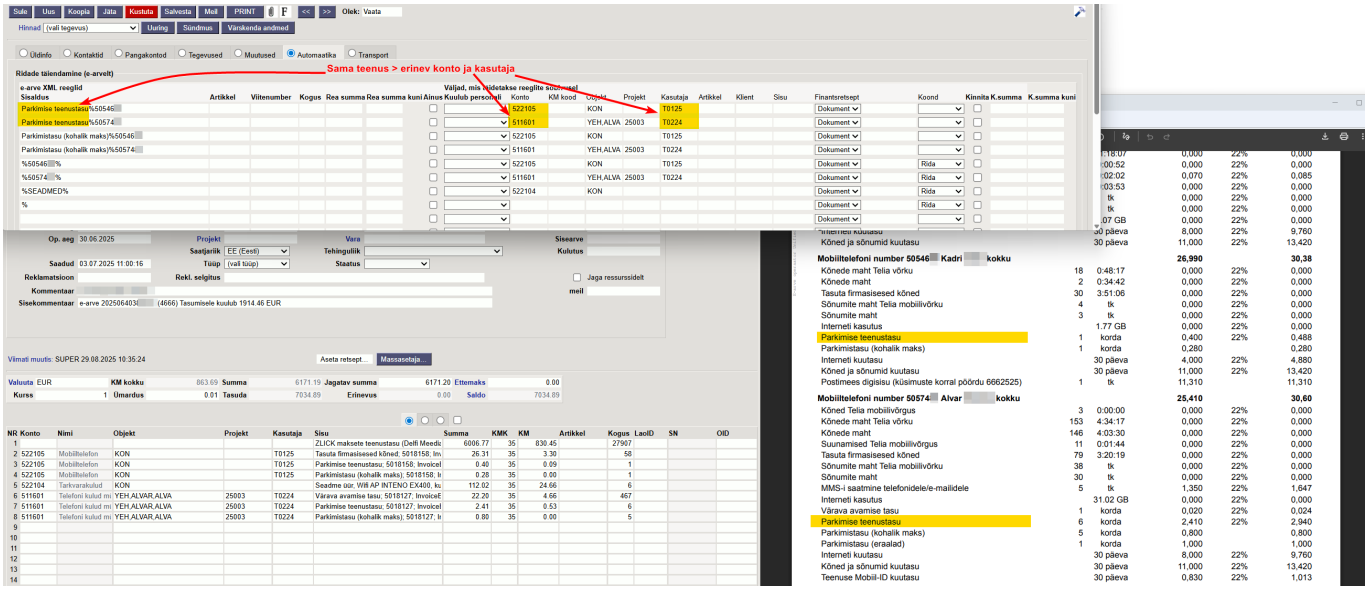

1.3.6. Masseksport/-import

Kui hankija automaatika reeglite tabel on mahukas ja muudatused tülikad, aitab masseksportdi/-impordi funktsioon: ekspordi hankija automaatika reeglite tabel Excelisse, tee muudatused ja impordi tagasi Directosse.

Tegemist on hinnakirjalise teenusega, loe lisaks siit

Raamat → Aruanded → Hooldus → Import/Eksport

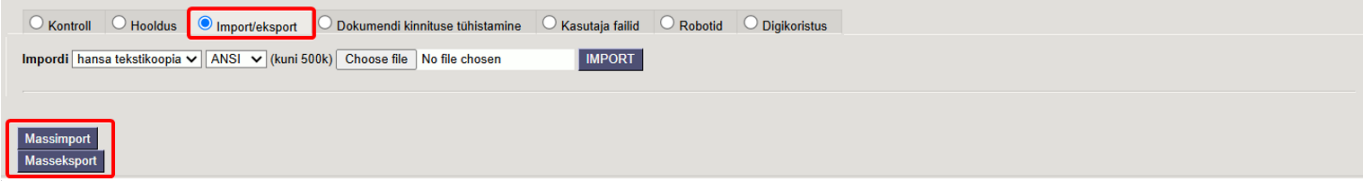

Hankija automaatika reeglite tabeli masseksportimiseks vajuta nuppu „Masseksport“ ning seejärel vali tabel „Hankija automaatika - e-arve“.

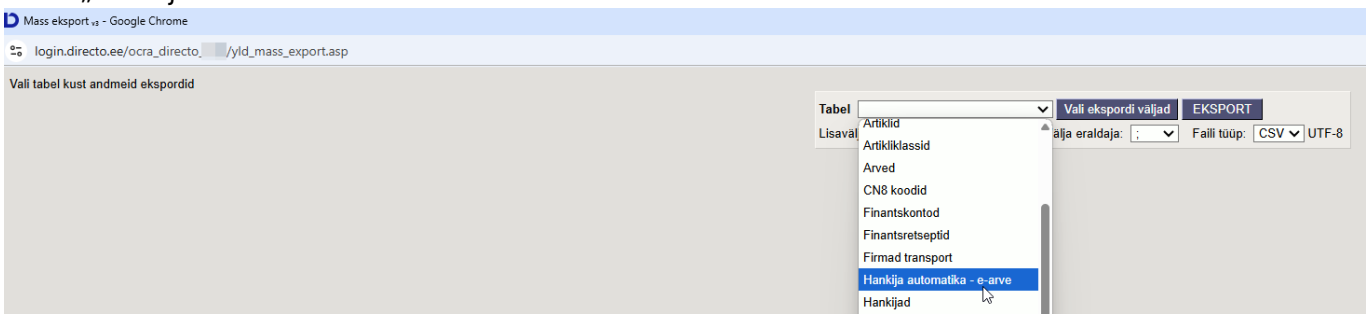

Vali sobivad ekspordi väljad.

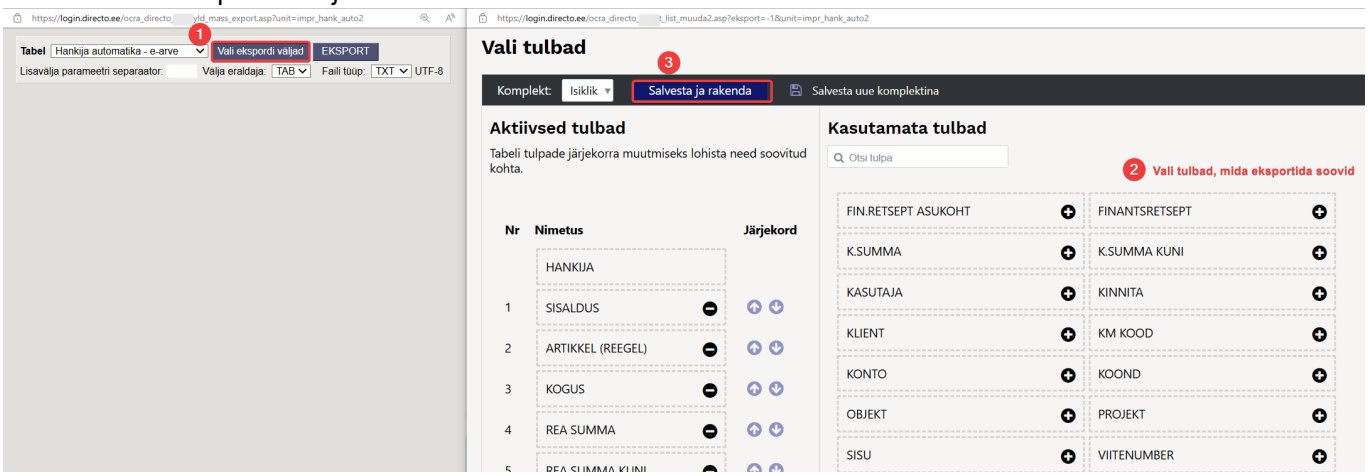

Seejärel sisesta hankija kood, kelle automaatika reegleid eksportida soovid. Välja eraldajaks valida „;“ ning faili tüübiks „CSV“, seejärel vajuta „EKSPORT“. Ava koostatud Exceli fail ja loe lisaks masseksportdi kohta.

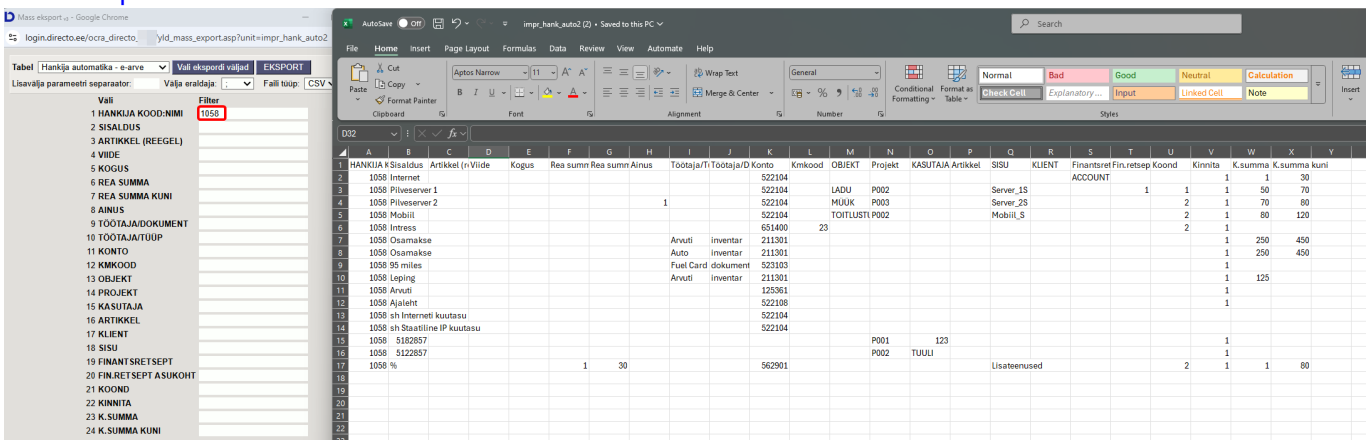

On välju, kus lahtikirjutatud väärtuste asemel esitatakse kodeeritud väärtused. Nt kui hankija 1058 automaatikal on ühel real märgitud **Ainus** linnuke, siis eksportides esitatakse see koodina „1“. Antud

näites on näha, et teistel ridadel seda linnukest pole, seega eksportides on ülejäänud read tühjad.

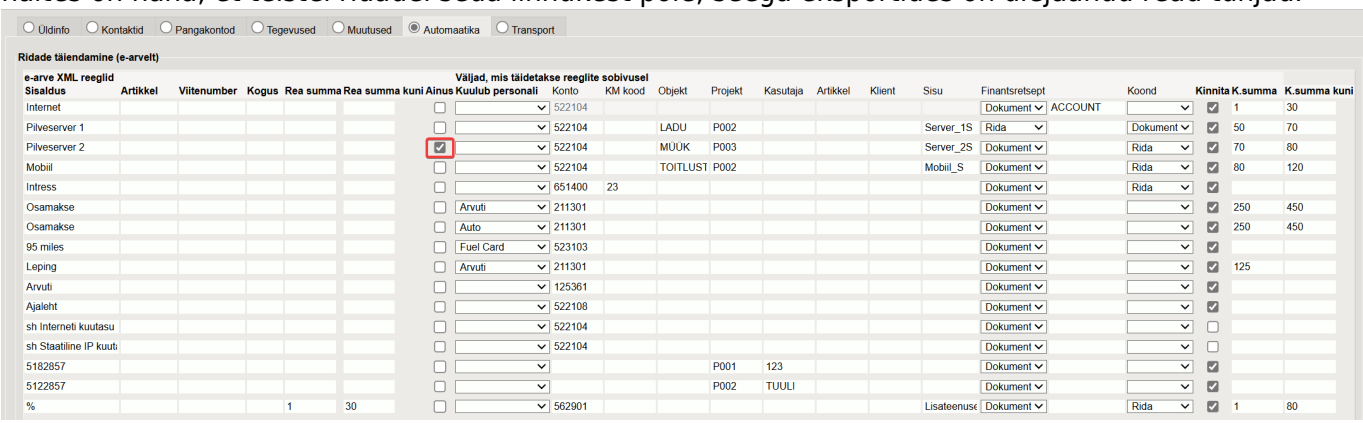

e-arve XML reeglid Sisaldus	Artikkel	Viitenumber	Kogus	Rea summa	Rea summa kuni	Ainus	Väljad, mis täidetakse reeglite sobivusel Kuulub personali	Konto	KM kood	Objekt	Projekt	Kasutaja	Artikkel	Klient	Sisu	Finantsretsept		Koond	Kinnita	K.summa	K.summa kuni
Internet						☐		522104								Dokument	ACCOUNT		☑	1	30
Pilveserver 1						☐		522104		LADU	P002				Server_1S	Rida		Dokument	☑	50	70
Pilveserver 2						☑		522104		MÜÜK	P003				Server_2S	Dokument		Rida	☑	70	80
Mobiil						☐		522104		TOITLUST	P002				Mobiil_S	Dokument		Rida	☑	80	120
Intress						☐		651400	23							Dokument		Rida	☑		
Osamakse						☐	Arvuti	211301								Dokument			☑	250	450
Osamakse						☐	Auto	211301								Dokument			☑	250	450
95 miles						☐	Fuel Card	523103								Dokument			☑		
Leping						☐	Arvuti	211301								Dokument			☑	125	
Arvuti						☐		125361								Dokument			☑		
Ajaleht						☐		522108								Dokument			☑		
sh Interneti kuutasu						☐		522104								Dokument			☐		
sh Staatiline IP kuuta						☐		522104								Dokument			☐		
5182857						☐					P001	123				Dokument			☑		
5122857						☐					P002	TUULI				Dokument			☑		
%				1	30	☐		562901							Lisateenuse	Dokument		Rida	☑	1	80

Sarnaselt sellele teised väljade koodid:

Fin.retsept asukoht

- Dokument - 0
- Rida - 1

Koond

- Tühi - 0
- Dokument - 1
- Rida - 2

Kinnita

- Linnuke - 1
- Linnuta - tühi

Kui oled Excelis soovitud muudatused teinud, saab massimpordi abil kogu tabeli Directosse importida. Loe lisaks massimpordi kohta.

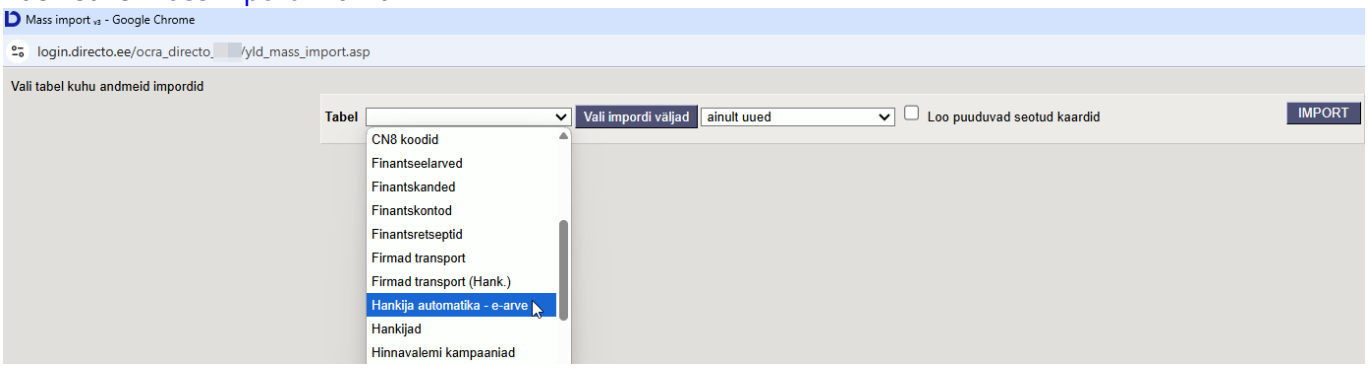

Automaatika korduma kippuvad küsimused

1. Miks asetub ostuarve reale konto kirjeldus mitte reegli sisu?

Süsteemiseadistused → **Ostuarve ja kulutuse konto asetamisel võetakse kirjeldus alati kontolt**

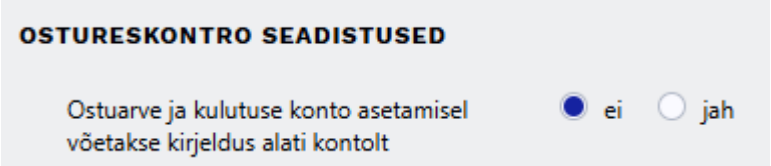

- **EI** - siis arvestab automaatika reegli real kirjutatud sisu infoga
- **JAH** - kirjutatakse alati real sisuks konto nimetus

2. Miks asetub ostuarve reale vale reegli sisu?

Olukord võib juhtuda, kui ostuarve rida saab „pihta“ mitme reegliga, kus järjekorras kõrgemal real on sisu tühi ja madalamal täidetud. Siin on abiks linnutada valik **Ainus** või kõikide reeglite „Sisu“ täitmine.

Näide: Andmesideteenuste arve, kus parkimise teenuste reale asetub Sisu reeglist „kõik muud numbri %55112233% kulud“.

- Parkimise tasud saavad pihta kahe reegliga - tabeli järjekorras esimesena olevate reeglite tulemust üle ei kirjutata ehk konto, kmk jms jäävad samaks, aga kõige viimase reegliga täiendatakse Sisu:

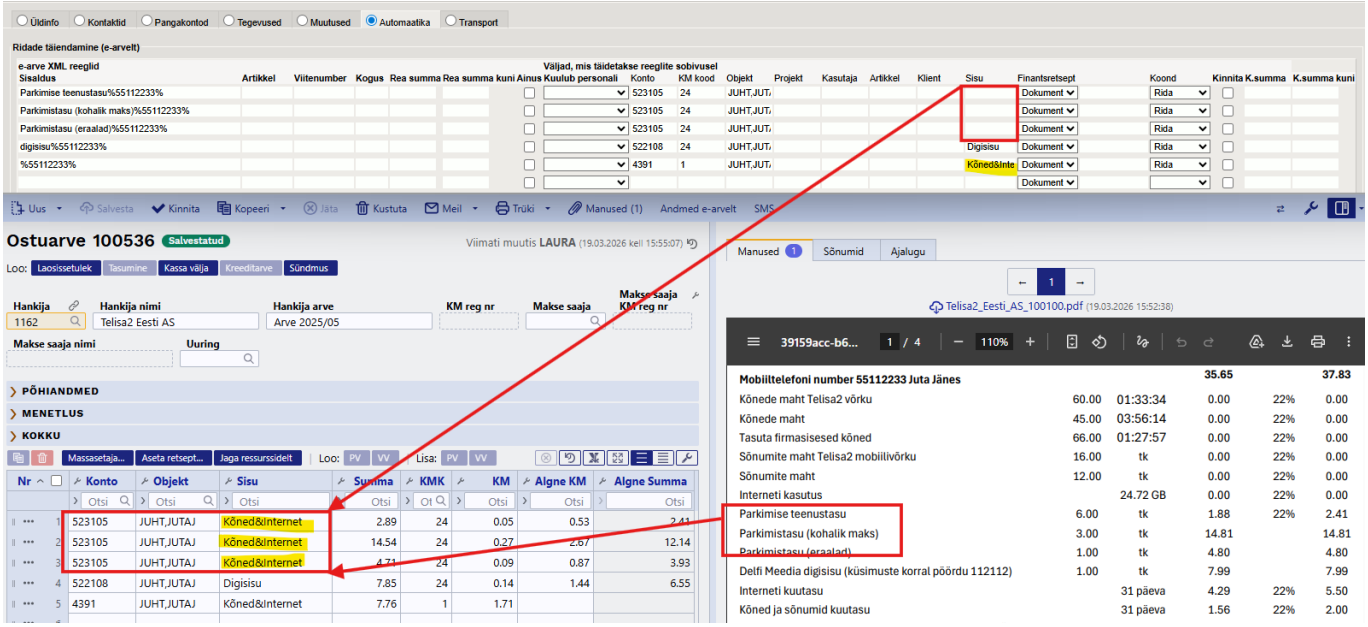

Linnutades reeglil valiku **„Ainus“** (kui antud rida rakendub, siis teised reeglid seda üle ei kirjuta) tuleb ostuarve sisuks e-arvelt rea kirjeldus.

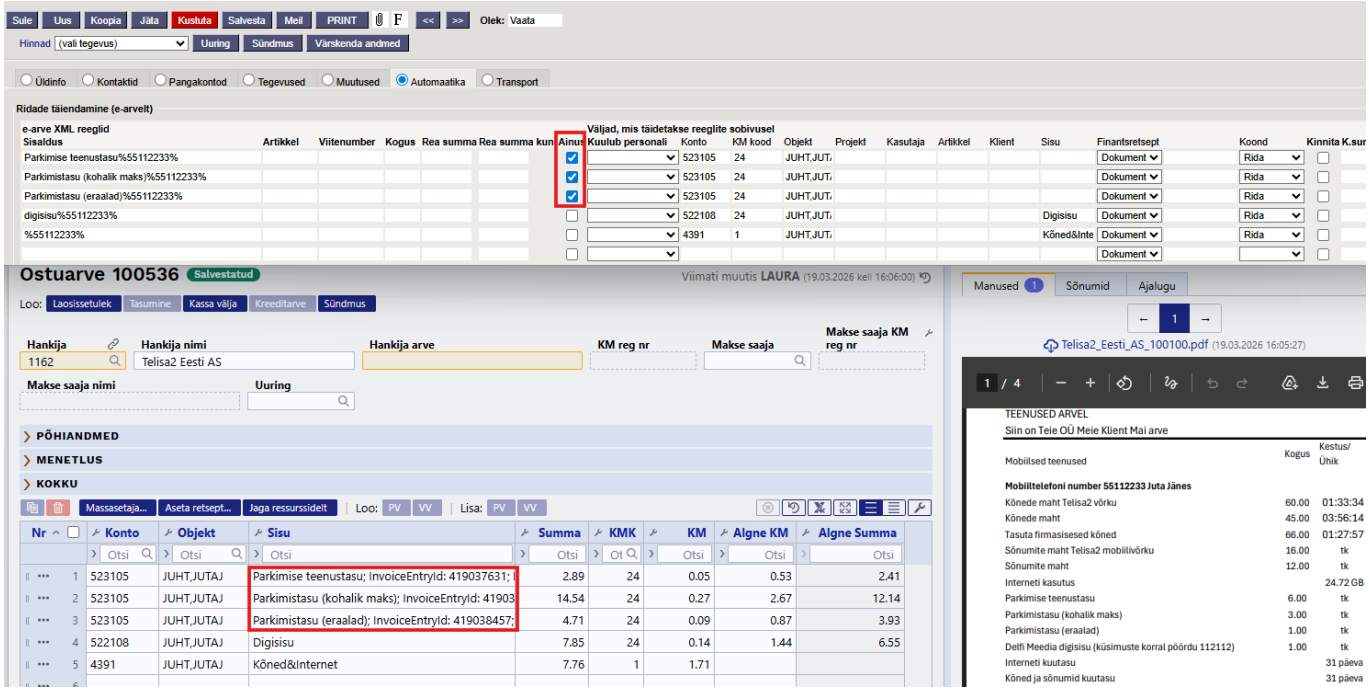

3. Kuidas saaksin kõik sama kauba/teenuse ostud ostuarvel ühele reale? Näiteks kütusekaardi ostud.

Näide: Kütusekaardiga on arve perioodi jooksul soetatud mitu korda „Futura“ kütust, ostuarvel kajastuvad mitmel real.

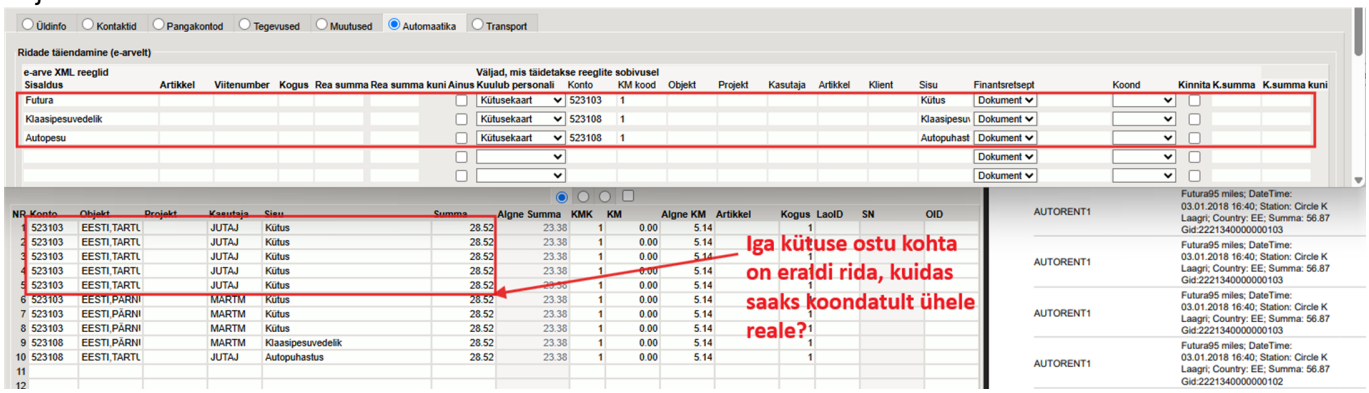

Vali reeglile **Koond** valik **Rida**, kõik konkreetse kütusekaardi „Futura“ ostud koondatakse ostuarvel ühele reale.

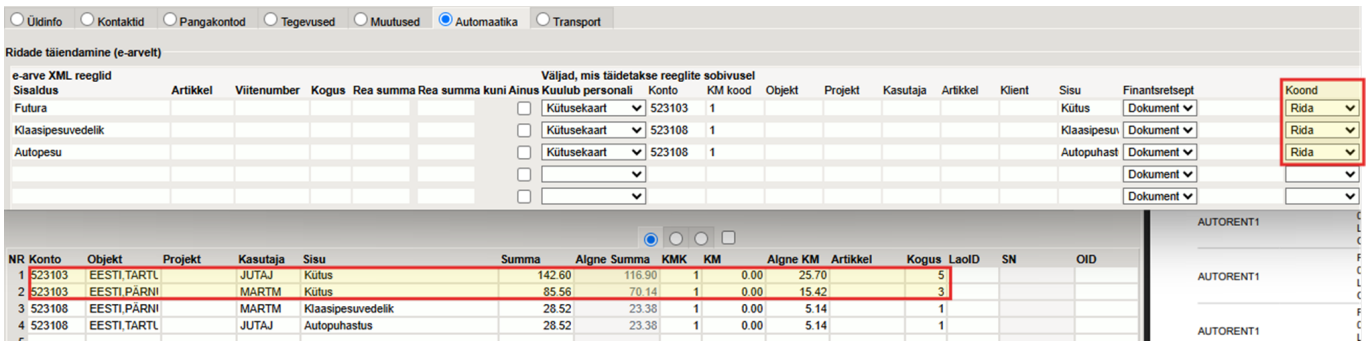

4. Kuidas saaksin erinevad kauba/teenuse ostud reegliga ühele reale koondada?

Kui ühe reana kujutada soovitud arve ridadel

- ei ole e-arve sisalduses ühtki ühist nimetajat ja
- arve iseloomust ei ole võimalik ka kasutada Sisaldus tulbas % märki, et erineva kirjeldusega arve ridadele ühine reegel luua

siis ostuarvele ühe reana selliseid oste kujutada ei saa, kuid ostuarve **kandel** on võimalik selliste **ridade koondamine**, et finantsi aruannetes näeks infot kokkuvõtlikumalt.

Näide: Andmesideteenuste arve, kus soovitud „Kõned ja internet“ teenused kujutada ühe reana.

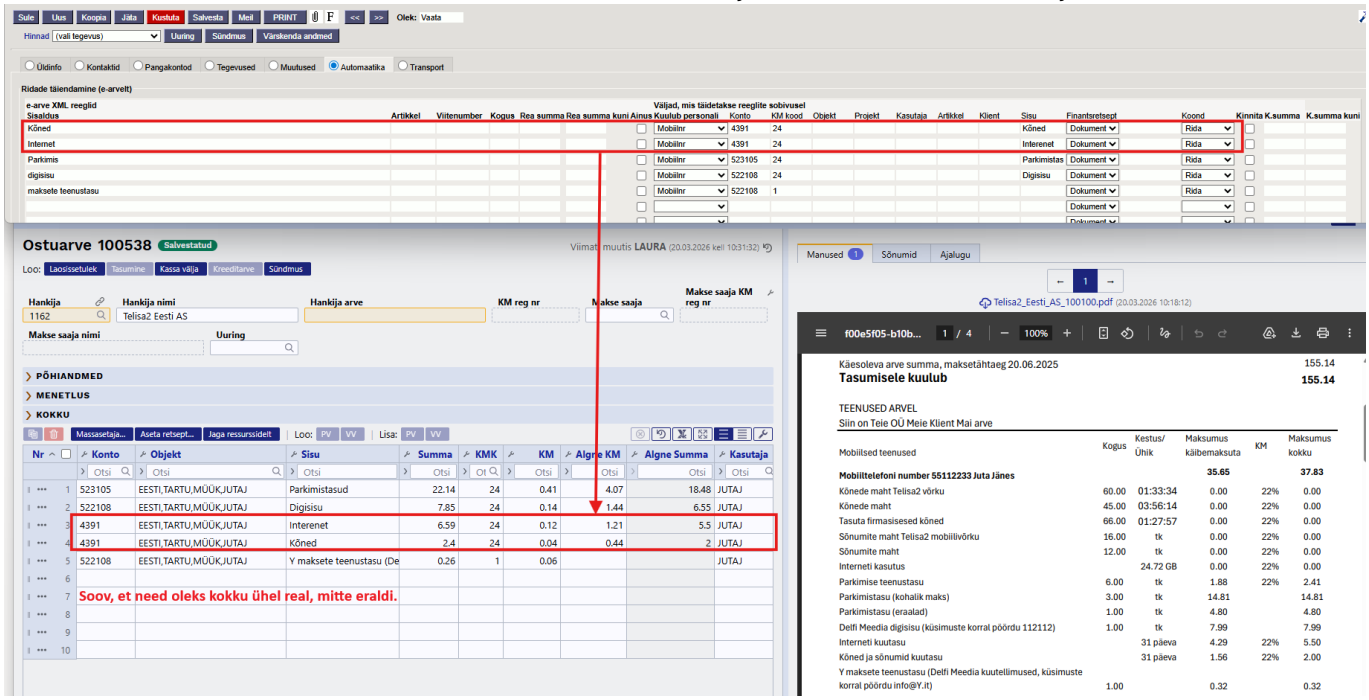

Ostuarvel erinevaid reegleid ühele reale koondada ei saa, kuid **identsed read koonduvad kandel**. Selleks veendu, et mõlema reegli konto, km, objektid jms on samad ning täida mõlema reegli **Sisu identselt**.

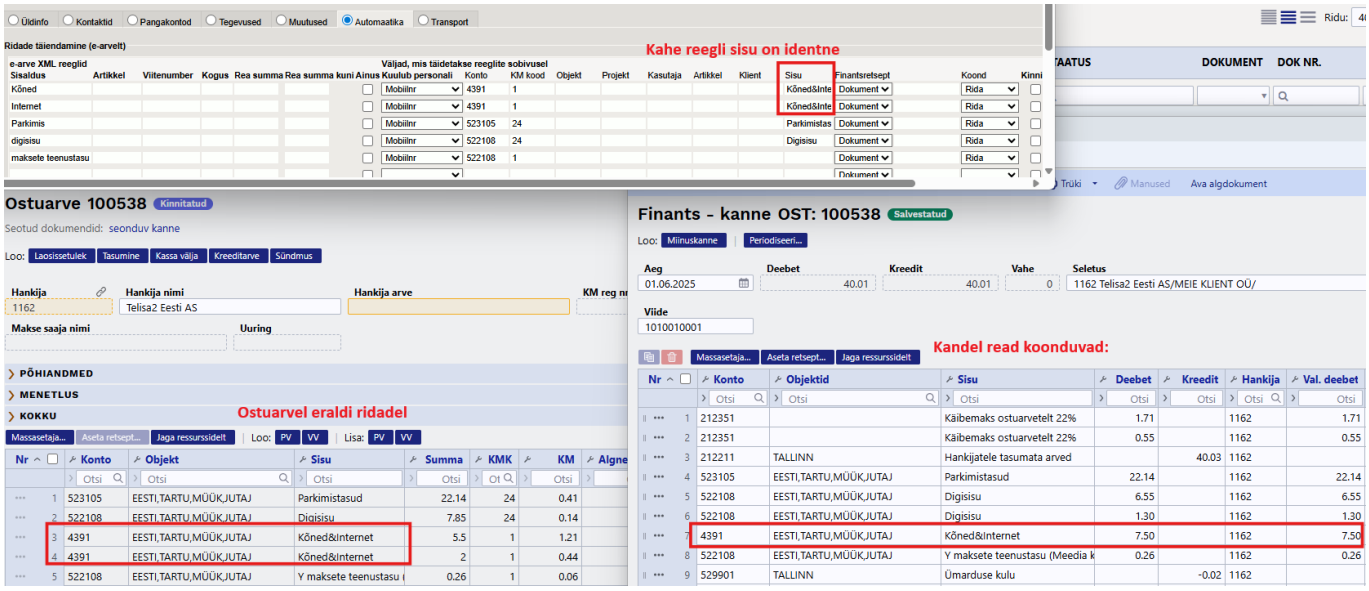

5. Miks ei asetu töötaja objektid ostuarve reale, kui reeglil on valitud "Kuulub personali"?

Automaatika **eelistab Objekt väljal** reeglis määratud objekte. Töötaja objektid lisatakse juhul, kui reeglis **Objekt on tühi**.

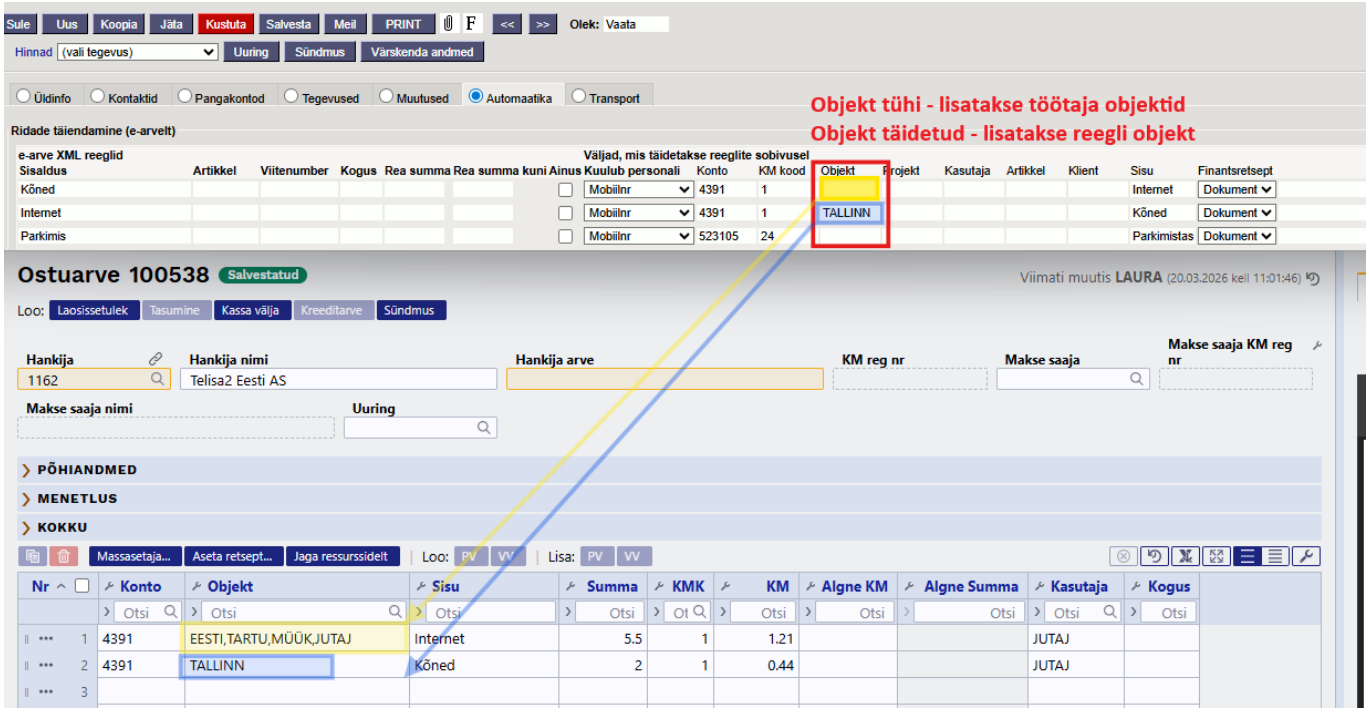

Kui ostuarve real tuleb kujutada nii töötaja objekte ja reeglis märgitud objekte, siis peab **kõik soovitud objektid** lisama **reegli objekti väljale**.

- Töötaja objektid + lisa objektid

Sel juhul kuulub personali valikut kasutada ei saa. Vaata ka näiteid , kui objekt peab erinema kindlatel kasutajatel või üksikutel, kindlatel kasutajatel.

1.4. Transport

Ostuarvete loomisel:

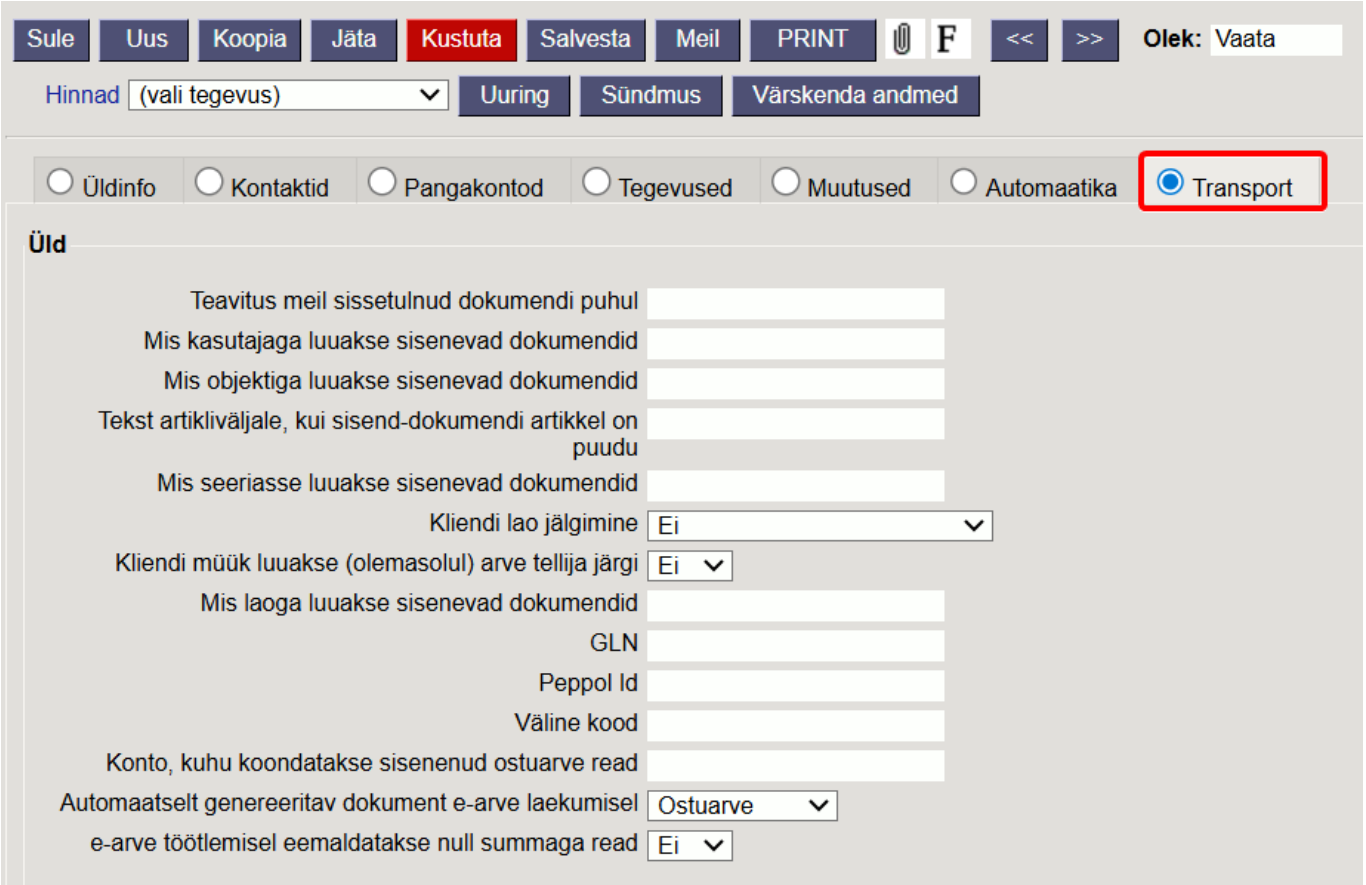

Teavitus e-mail sissetulnud dokumendi puhul- e-mailiaadress, kuhu edastatakse teade antud hankijalt e-arve saabumisel. Mõjub EDI e-arvete liidestuste puhul;
Mis kasutajaga luuakse sisenevad dokumendid-kasutaja kood, mis määratakse antud hankija poolt saadetud sisse imporditavale e-arvele (Ostuarve) automaatselt väljale `Kasutaja`;
Mis objektiga luuakse sisenevad dokumendid-objekti kood, mis määratakse antud hankija poolt saadetud sisse imporditavale e-arvele (ostuarve) automaatselt väljale `Objekt`;
Tekst artikliväljale, kui sisendokumendi artikkel on puudu- võimalus lisada artikli puudumise olukorra jaoks asendusartikkel, näiteks FAKE vms. Vaikimisi märgitakse sinna (puudub);
Mis seeriasse luuakse sisenevad dokumendid- numbriseeria, mis omistatakse antud hankija poolt saadetud sisse imporditavale ostuarvele vaikimisi. Impordijärgselt saab seda vajadusel vahetada ostuarve peal. Kui siin seeriat täidetud pole, üritatakse seeria tuvastada loomise aja järgi;
Konto, kuhu koondatakse sisenenud ostuarve read- finantskonto, kuhu koondatakse ostuarvel kõik selle hankija e-arve read, ignoreerides e-arvega saadetud ridu ning luues üherealine ostuarve. Näiteks, kui hankija saatis arve, kus oli 5 rida, siis e-arvest loodud Ostuarvele koondatakse (summeritakse) need read üheks ning real on siin määratud konto;
Automaatselt genereeritav dokument e-arve laekumisel- valikud Ostuarve/Sissetulek. Selle seadistusega saab määrata, milline dokument luuakse saabunud e-arvest automaatselt. St. kui antud hankija e-arve saabub registrisse `Dokumentide transport`, siis luuakse e-arvest siin määratud dokument automaatselt. See võimaldab mugavalt e-arved dokumentideks muuta, kui hankija saadab alati samaliigilisi dokumente ja ei pea seda tegevust ühe e-arve kaupa käsitsi tegema.
E-arve töötlemisel eemaldatakse nullsummaga read - valikud Jah/Ei. Kui valida „Jah“, siis nullsummaga ridu ostuarvele ei impordita. Seadistuse vaikimisi väärtus on „Ei“.

Directost Directosse transport

1.5. Hankija IBAN lukustamine

Arvepettused on viimastel aastatel kiiresti kasvav probleem. Directos on järgmised seadistused, mis aitavad vähendada valele pangakontole ostuarve tasumise riski.

1. IBAN lukustamine

- Sisesta hankija kaardile õige pangakonto IBAN.
- Piira nende väljade muutmise õigusi > **Kasutaja/kasutajagrupi õiguste** kaardil → sakk **“Muud”** → **“Pangakonto/IBAN muutmine”** → vali **Keelatud**.
- Tulemus: kasutaja **ei saa Hankija kaardil IBAN-it kogemata ega pahatahtlikult muuta**, sest see väli on lukus.

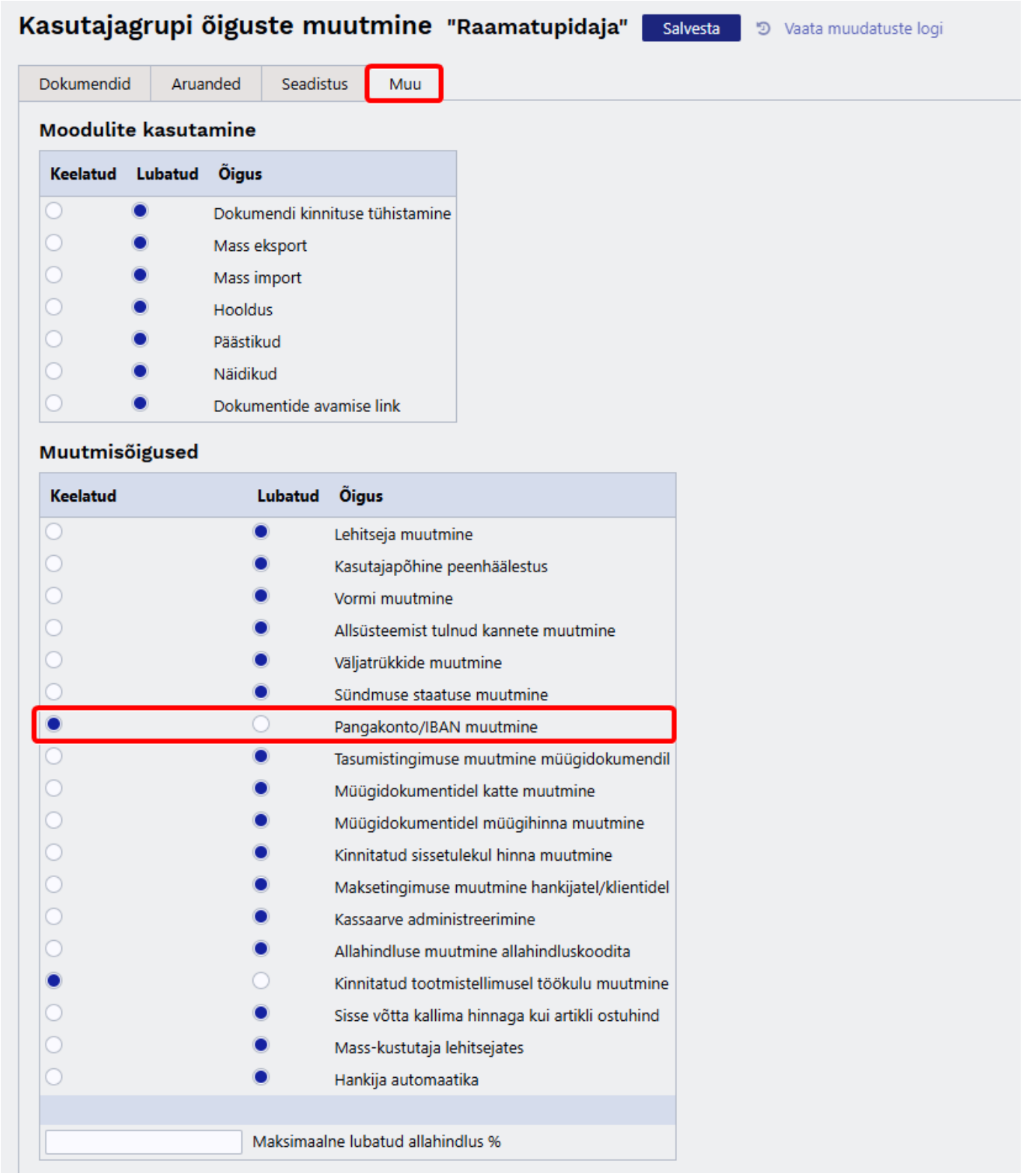

IBANit ei saa muuta üldinfo sakil:

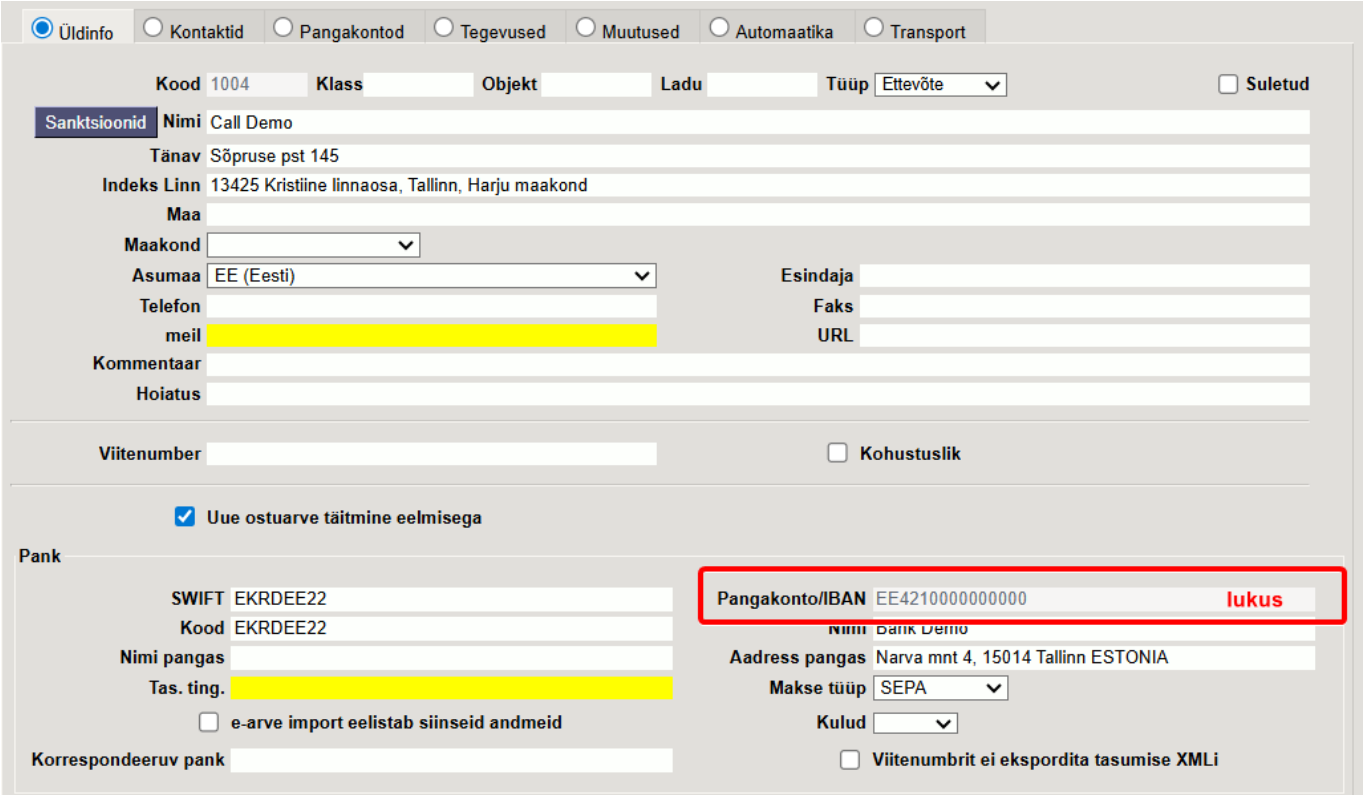

IBANit ei saa muuta pangakontod sakil:

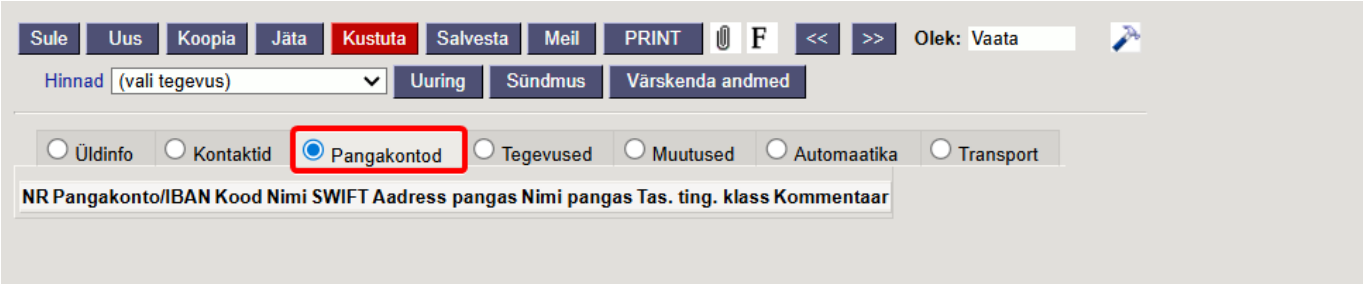

2. Ostuarvel automaatne IBAN kontroll

- Lülita sisse seadistus: `Süsteemi seadistused > Ostureskontro seadistused > „Ostuarve kontrollib hankija pangakonto/IBAN vastavust“ → Jah`
- Kui **ostuarvel on teistsugune IBAN kui hankija kaardil**, siis **IBAN väli läheb punaseks** ja **ostuarve ei kinnitu** ja peab pöörduma superkasutaja poole.
- See on koht, kus potentsiaalne pettus avastatakse.

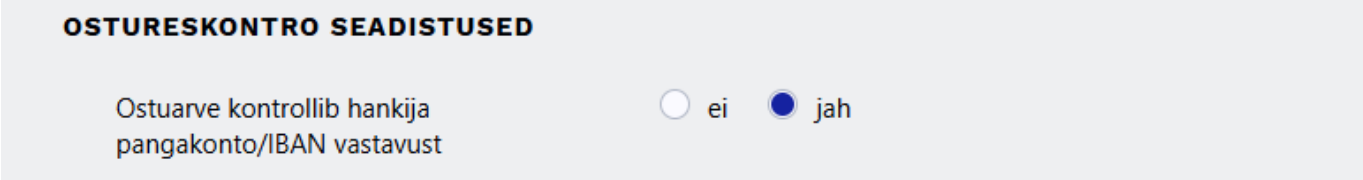

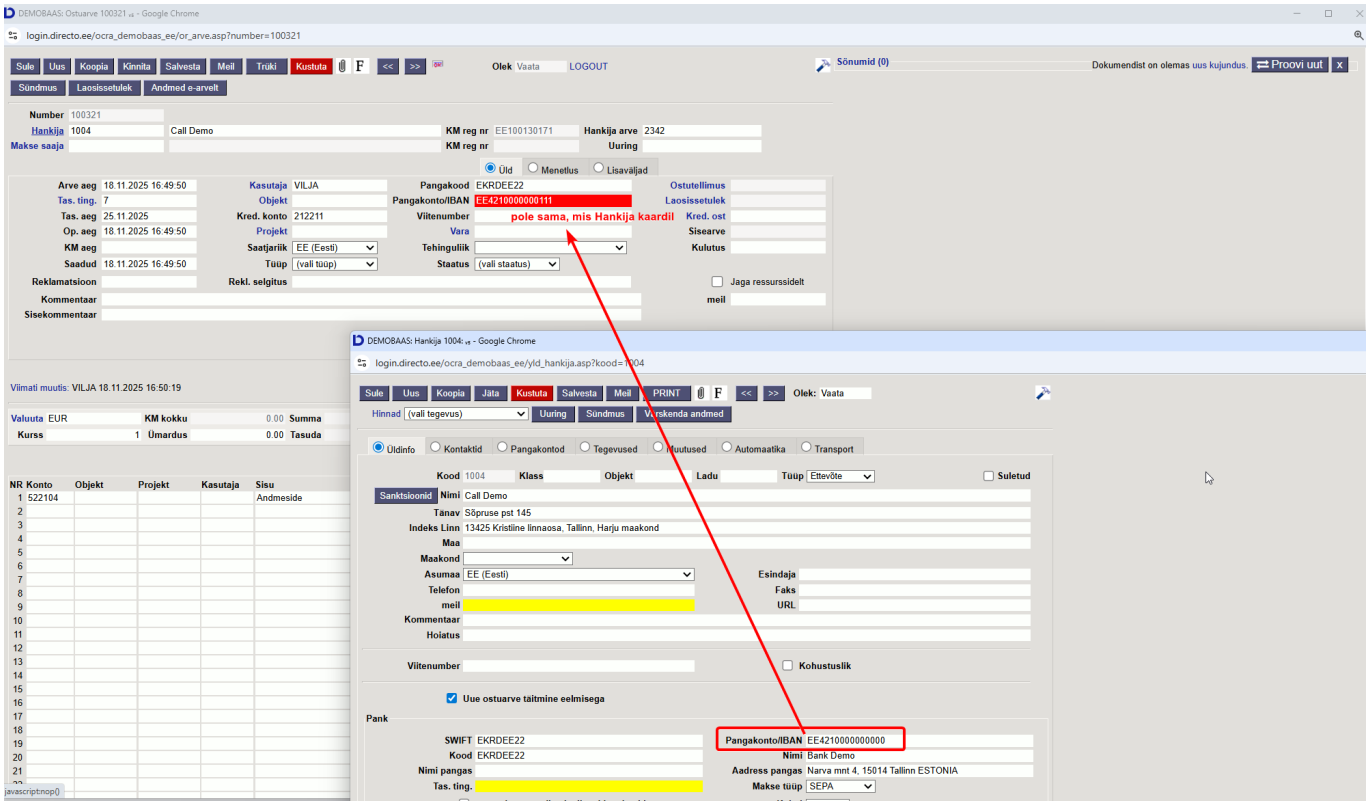

Ostuarve ei kinnitu, sest IBAN ei klapi:

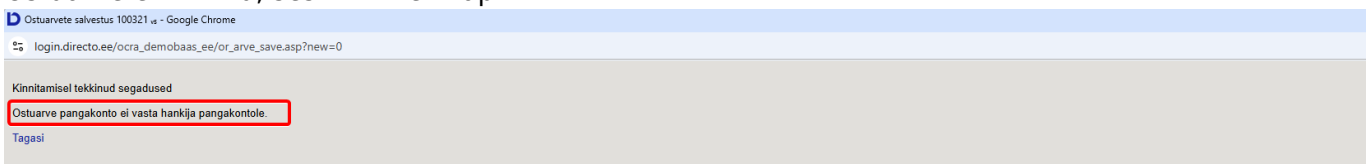

3.Tasumise dokumendil IBAN lukus

- Tasumise dokumendil saab muuta välja „Nimi pangas“ olevat nimetust, aga mitte **pangakontot**, sest see on **mitteaktiivne**.
- Lisaks kontrollivad pangad ise makse saaja ja konto vastavust. See tähendab, et isegi kui midagi jäi märkamatuks, on pangapoolne turvakiht olemas.

Uus kujundus:

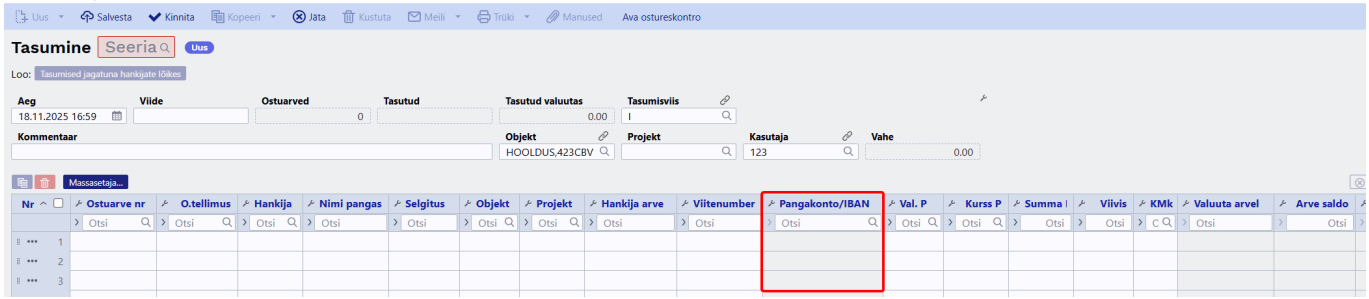

Vana kujundus:

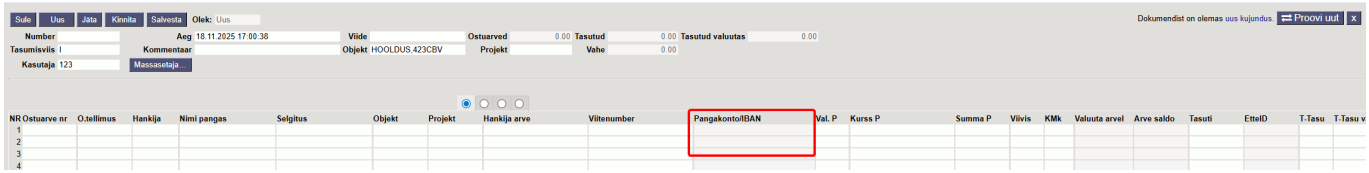

From:
https://wiki.directo.ee/ - **Directo Help**

Permanent link:
https://wiki.directo.ee/et/vana_hankija

Last update: **2026/10/27 16:15**